

TÜSKE TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA

SZAKMAI PROGRAM:

I. NEVELÉSI PROGRAM

Hatályos: 2025. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

I. NEVELÉSI PROGRAM	4
1. Bevezető	4
1.1. Az intézmény neve:	4
1.2. Az intézmény típusa:.....	4
1.3. Az intézmény székhelye és telephelyei	4
1.4. Az intézmény működési területe:	4
1.5. Alapító és fenntartó megnevezése (székhelye).....	4
1.6. Alaptevékenységek ismertetése.....	4
1.7. Szakmai programunkat meghatározó jogszabályok, dokumentumok.....	4
1.8. A szakképző intézményben oktatott ágazatok és szakmák	5
1.9. Egyéb vállalt feladataink.....	5
2. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	6
3. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
3.1. Személyiségfejlesztés.....	10
3.2. A közösségfejlesztés	13
4. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	14
4.1. Az oktatók legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.....	14
4.2. Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai.....	15
5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. Sajátos pedagógiai módszereink	16
5.1. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	16
5.2. Tartós gyógykezelés alatt álló tanulót segítő pedagógiai tevékenység	20
5.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, tanórán kívüli foglalkozások	20
5.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása.....	22
5.5. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása.....	22
6. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	23
7. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái	24
8. A tanulmányok alatti vizsga követelményei az értékelés szabályai	26
9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, és az ehhez kapcsolódó szóbeli felvételi vizsga követelményei	28
II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	31
1. Az egészséges táplálkozás	31
2. A mindennapos testnevelés, testmozgás	31
3. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése	32
4. A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése	33
5. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	34
5.1. Balesetvédelmi előírások	34
5.2. Elsősegélynyújtás	35
6. A személyi higiéné	35

III. OKTATÁSI PROGRAM	38
1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei	38
2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	40
3. Az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	42
4. A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái.....	43
5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	46
6. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	47
7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	50
8. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	51
9. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....	52
IV. KÉPZÉSI PROGRAM	55
1. Szakmánként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek.....	55
2. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja	57
2.1. Ellenőrzés.....	57
2.2. A tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek tudásának értékelése	57
2.3. A minősítés formái.....	58
3. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje.....	58
4. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	59
5. Az elérhető pályaaorientációs szolgáltatások	59
6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és szakmai eszközök kiválasztásának elvei	61
7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai ..	61
8. Záró rendelkezések	62
A Szakmai program legitimációs záradékai.....	63

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. Bevezető

1.1. Az intézmény neve: Tüske Technikum és Szakképző Iskola

1.2. Az intézmény típusa: Szakképző intézmény, amely a székhely mellett hat telephellyel rendelkezik.

1.3. Az intézmény székhelye és telephelyei:

1.3.1. Székhely: 5000 Szolnok, Jubileum tér 1/a.

1.3.2. Telephelyek:

Ssz.	Telephely megnevezése:	Telephely címe:
1.	Tüske Technikum és Szakképző Iskola Budapest 1. számú telephelye	1116 Budapest, Mezőkövesd u. 10.
2.	Tüske Technikum és Szakképző Iskola Budapest 2. számú telephelye	1204 Budapest, Pöltenberg u. 8/b-14.
3.	Tüske Technikum és Szakképző Iskola Budapest 3. számú telephelye	1211 Budapest, Transzformátorgyár u. 7.
4.	Tüske Technikum és Szakképző Iskola Váci telephelye	2600 Vác, Telep u. 2-4.
5.	Tüske Technikum és Szakképző Iskola Nézsai telephelye	2618 Nézsai, Szondi út 99.
6.	Tüske Technikum és Szakképző Iskola Szigethalmi telephelye	2315 Szigethalom, Rákóczi u.147.

1.4. Az intézmény működési területe: Magyarország

1.5. Alapító és fenntartó megnevezése (székhely): Tüske Kft.
(2040 Budaörs, Budapesti út 124.)

1.6. Alaptevékenységek ismertetése:

- technikumi szakmai oktatás,
- szakképző iskolai szakmai oktatás,
- felnőttképzés.

1.7. Szakmai programunkat meghatározó jogszabályok, dokumentumok:

Törvények

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.)

Kormányrendeletek

- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat)
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. r.
- a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szkr.)

Egyéb szabályozók

- Alapító okirat
- Működési engedély
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: kerettantervek
- Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK)
- Az intézményfenntartó Tüske Kft. előírásai

1.8. A szakképző intézményben oktatott ágazatok és szakmák

Technikumi szakmai oktatás:

<i>Ágazat</i>	<i>Szakma azonosító száma</i>	<i>Szakma (szakmairány) megnevezése</i>
Gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 01	Pénzügyi-számviteli ügyintéző
Gazdálkodás és menedzsment	50411 09 02	Vállalkozási-ügyviteli ügyintéző
Szociális	5 0922 22 02	Kisgyermek-gondozó, -nevelő
Szociális	5 0923 22 06	Szociális és rehabilitációs szakgondozó
Turizmus-vendéglátás	5 1015 23 07	Turisztikai technikus (Idegenvezető szakmairány)
Turizmus-vendéglátás	5 1015 23 07	Turisztikai technikus (Turisztikai szervező szakmairány)

Szakképző iskolai szakmai oktatás:

<i>Ágazat</i>	<i>Szakma azonosító száma</i>	<i>Szakma megnevezése</i>
Építőipar	4 0732 06 03	Burkoló
Építőipar	4 0732 06 05	Festő, mázoló, tapétázó
Építőipar	4 0732 06 11	Szárazépítő
Építőipar	4 0732 08 01	Ács
Építőipar	4 0732 06 08	Kőműves
Szociális	4 0922 22 01	Gyermek és ifjúsági felügyelő
Szociális	4 0923 22 03	Szociális ápoló és gondozó
Turizmus-vendéglátás	4 1013 23 05	Szakács
Turizmus-vendéglátás	4 1013 23 01	Cukrász

Felnőttképzés a fenti táblázatokban felsorolt szakmákban

1.9. Egyéb vállalt feladataink

- *Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása* a következők szerint: Az intézmény ellátja a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az Nkt. 3. § (6) bekezdése alapján azokat a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat, akiket az Nkt. 4. § 3. pontja annak tekint. Az Nkt. 4. § 13. pont ab) alpontja alapján a 47. § (8) pontja szerint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkozásra jogsult.
- Az intézmény vállalja az Nkt. 4. § 13. pont ac) alpontja, valamint a 14. pontja szerinti *kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelését, oktatását.*

2. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

Pedagógiai alapelveink és értékeink

Intézményünkben rendelkezésünkre állnak olyan tárgyi feltételek, amelyek segítségével a tanulókhöz alkalmazkodó, hatékony oktatás megvalósítható. Olyan stimuláló környezetet kívánunk nyújtani a tanulóknak, amely a tanulás irányába tereli őket, és hatására a tanulás érdekessé, fontossá válik számára.

- **Személyiségközpontú fejlesztés:** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.
- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a tanulóktól.
- **Egyéni tanulási utak biztosítása:** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatásszervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- **Értékközvetítés:** A nevelő-oktató-képző munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.
- **Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:** A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. A digitális kultúra és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.
- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő-képző munkában:** A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.
- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz. Hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése.

Általános céljaink

- az általános iskola és középiskola közötti átmenet zökkenőmentes megvalósítása,
- a tanulók személyiségjegyeik alapján legyenek képesek a társadalomba való beilleszkedésre,
- az ismeretszerzés folyamatában érvényesüljenek, fejlődjenek az életkori sajátosságoknak megfelelő gondolkodási képességek,

➤ alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek együttes gyakorlására az iskolai életben. Célunk továbbá egy olyan oktatói testület, amely hajlandó a továbbképzésre, a belső fejlődésre; amely egységes értékelési és nevelési szempontokat alakított ki, amely szeretetteljesen tanít és nevel, és örök emberi értékeket ad át.

b) A hároméves (duális) szakképzés keretei között a lemorzsolódás arányát alacsony szinten akarjuk tartani. Fontos társadalmi-szociológiai előnyt kívánunk kovácsolni a lehetőségből: a tanulók hamarabb, jó „kétkezi szakemberként” kerülnek a munka világába, és a tanulásban leg-inkább motiváltak számára helyben kívánjuk biztosítani az érettségi megszerzésének lehetőségét.

Feladataink:

- a pedagógiai munka középpontjában a differenciált személyiségfejlesztés álljon,
- olyan képességeket, készségeket kell a tanulóknak fejleszteni, melyek a tanulók önismeretét, akaratát, az önálló ismeretszerzés igényét fejlesztik,
- ösztönözzük a tanulókat a szakmunka megbecsülésére, leendő szakmájuk szeretetére, az élet-hosszig tartó szakmai megújulásra,
- olyan helyzeteket kell teremteni, amelyekben a tanuló igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét,
- tudatosuljon a tanulóban a családhoz, a hazához, a nemzethez, az európai közösséghez való érzelmi, értelmi kötődés fontossága,
- tudatosítani kell a közösség demokratikus működésének értékét,
- olyan példákat, mintákat kell a tanulók elé állítani, melyek elősegíthetik az egyéni érdekek és a közösségi érdekek összhangját,
- tanulási tevékenységek közben tisztázódjanak bennük a természet és a társadalom értékei,
- fejleszteni kell a tanulóknak a nemzeti azonosságtudatot, az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerése és elfogadása iránti igényt,
- erősíteni kell az Európai Unióhoz való tartozás tudatát.

Feladatok, eljárások, módszerek, eszközök

Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására. Céljaink elérésének legfontosabb eszközei a megfelelő motiváció és változatos, korosztályhoz és egyéniséghez illő munkamódszerek kialakítása. Ezt segítik a különböző óraformák (oktatói előadás, frontális óra, csoportmunka, egyéni munka) arányos alkalmazása.

A nevelési célok, feladatok megvalósítása és az eljárások, módszerek, eszközök alkalmazása során az oktatók a következő alapelveket biztosítják: nyitottság, őszinteség; felelősségtudat; differenciált nevelés és oktatás; tolerancia; demokratizmus. Ennek érdekében:

- az életkori sajátosságoknak megfelelően a tudatosítás, meggyőzés, felvilágosítás, a megfelelő példa módszereit kell alkalmazni,
- minél nagyobb szerepet kapjon a tanulókkal való egyéni és csoportos törődés, bírálat, önbírálat, előadás, vita alkalmazása,
- kerüljön előtérbe a megbízás, ellenőrzés, értékelés; az ösztönzés és elmarasztalás módjait az elfogadott elvek, szempontok alapján kell alkalmazni,
- fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kell kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

- magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlesztjük a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- az elméleti képzés kapcsolódik a gyakorlati oktatáshoz, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerőpiaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása (a szakmai program ajánlásokat tartalmaz ehhez).
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés a szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizsgafelkészítők tartása. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a tanulóknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában. • Szabályozott folyamat a továbbtanulás intézményi támogatására.
<ul style="list-style-type: none"> • Az ágazati alapoktatás során segítjük a tanulók megalapozott szakirány választását a szakképző iskola alapozó évfolyamokon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. • Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba.
<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerőpiaci szereplők körében.
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőtt képzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttek képzési programjának a fejlesztése, felnőtt képzési marketing a munkaerőpiaci partnerek körében.
<ul style="list-style-type: none"> • Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban. • Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolai projektnapok szervezése. • A gyakorlati oktatás feladatainak projekteké szervezése. • Részvétel tanórán kívüli projektekben.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszereinek alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektfeladatok, egyéni kutatómunka alkalmazása. Önálló szakmai portfóliók készítése.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése. • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (közismereti kerettantervek, KKK) beépítése a szakmai programba. • A NAT fejlesztési területének megfelelő nevelés: önállóság, felelősségérzet, kezdeményezőképeség, felelős munkavállalás. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenység-központú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. • A jogi szabályozók beépítése, pénzügyi, munkaügyi ismeretek elmélyítése a szakmai tárgyakba. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
<ul style="list-style-type: none"> • A helyi tartalmak beépítése szakmai programba. • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerőpiaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a gazdálkodó szervezetekkel. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek.
<ul style="list-style-type: none"> • A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése szabadidős programok keretében.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló személyiségének megismerése. • Egyéni fejlesztési tervek készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése. • Önismereti órák tartása.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanórai anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások szervezése. • Iskolai projektnapok témáinak kiválasztása.
<ul style="list-style-type: none"> • A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
<ul style="list-style-type: none"> • Az iskolai közösségek oktatói támogatása, az osztályfőnöki feladatok pontos meghatározása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása. • Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése az oktatók egymással való viszonyán, az oktatók és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, projekt munkát és minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömeivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. • Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az oktatás módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. • Vita, mint módszer alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres és fejlesztő értékelés alkalmazása. • Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
<ul style="list-style-type: none"> • A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportos feladatok megoldása. • A szakmai képzésben a team-munka, projektmunka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége.
<ul style="list-style-type: none"> • A csoportszerepek gyakorlatban történő megismerése. • Az önértékelés fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
<ul style="list-style-type: none"> • Kritikai szemlélet kialakítása. • Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. • A problémamegoldás algoritmusának alkalmazása.

3. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.1. Személyiségfejlesztés

A középiskolai oktatás feladata az iskolai alpműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A tanuló személyiségének fejlesztése összetett feladat, iskolánk nevelő-oktató-képző munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Ennek megvalósításához pontos folyamat- és eredménycélokat kellett megfogalmaznunk és kiemelnünk, melyben megjelennek az integrációs célok és feladatok is. Intézményünk a személyiség és közösségfejlesztő munkájában együttműködik a szülőkkel, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal.

Az erkölcsi nevelés: A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosan benne munkásságuk jelentősége. Ismer a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

A családi életre nevelés: A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság, takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbe-fogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés: A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó beteg tájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a helyi közösségekkel való jó együttműködésre. Ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése: A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatainak alakítására, feladatainak elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

A tanulás tanítása: A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvilag szabatosan indokolni. Megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információ-feldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Pályaaorientáció: A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a fel-készült álláskereséshez. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit a munkaadónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés: A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni. Megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanuló saját életvitelével tekintettel van a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanuló számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres munkába állásra a felsőoktatási felvételre.

- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A gyakorlati oktatásban az értékteremtő projektszemlélet követése.
- A tanulók számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

Elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk össze-állításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás, munka.
- A gyakorlati képzés, az értékteremtő munkavégzés személyiségformáló erejének kihasználása.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, a gondolkodás képességét, együttműködési készséget fejlesszék, eddzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

3.2. A közösségfejlesztés

Célja, hogy segítse az egyén fejlődését, a harmonikus embertársi kapcsolatokat; tudatosítsa a közösségi érdekeket és értékeket. A tanulók oktatása-nevelése-képzése közösségi keretek között történik, ezért az iskolának alapvető feladata, hogy a különböző iskolai közösségek (iskola, évfolyam, osztály) keretein belül tudjanak a tanulók eredményesen, az erkölcsi normáknak megfelelően tevékenykedni.

Követelmények:

- Ismerjék meg a társas együttélés szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolat kialakításához elengedhetetlenek.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, s gyakorolják azokat a tevékenységeket, melyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.

- Legyenek nyitottak és megértők a másság, a különböző kultúrák, életmódok, vallások iránt, becsüljék meg ezeket.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozó helyes döntéseket hozni.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, az ellenőrzés elfogadására, egymás segítésére, egymás segítő szándékú ellenőrzésére.
- Legyenek képesek alkalmazkodni a mindenkori körülményekhez, legyenek felkészülve az életpályájuk során bekövetkező pályamódosításokra.

Feladataink:

- Sokszínű, változatos, a tanulók érdeklődési körének megfelelő iskolai tevékenységet kell kínálni. A tevékenységek megválasztásába, megszervezésébe be kell vonni a tanulókat.
- Lehetőleg minden diáknak legyen lehetősége részt venni az iskolai tevékenységrendszerben.
- A tanulókat olyan ismeretekkel kell ellátni, amely megelőzi a sérüléseket, elősegíti saját és társaik egészségének, épségének megőrzését.
- Megfelelő motivációval el kell érni, hogy segítőkész magatartással forduljanak a beteg, sérült, fogyatékos társaik felé.
- Nagy figyelmet fordítsunk arra, hogy a tanulók ismerjék meg, fogadják el és gyakorolják a harmonikus, társas kapcsolatok kialakításának erkölcsi alapelveit, hatályait.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok főbb területei

Tanítási órák és foglalkozások, osztályfőnöki órák, szakkörök, kirándulások, iskolai rendezvények, diákönkormányzat.

A Diákönkormányzatot segítő pedagógiai tevékenységek és feladatok:

- A tanulókat, az őket érintő kérdésekben tájékoztatni kell.
- A fórumokon a tanulónak érdemi válaszokat kell adni a felvetődő kérdésekre (diákközgyűlés, diákönkormányzati ülés, osztályfőnöki órák stb.).
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban választott képviselők által vagy egyénileg is közölhetik az iskola dolgozóival. A felvetődő kérdésekre 15 napon belül válaszolni kell.

4. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

4.1 Az oktatók legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, javító és osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- szakkörökkel, korrepetálással és felzárkóztatással kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális- és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,

- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel munkaközösségi, oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét,
- ismeri és alkalmazza az iskola szakmai dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban, és ezek szerint cselekszik.

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

4.2 Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

Az osztályközösség élén, mint vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök hatásköre:

- Az iskola szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákképviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart a szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Szülői értekezletet tart.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e-napló vezetése, ellenőrzése, félévi és tanév végi statisztikai adatok szolgáltatása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. Sajátos pedagógiai módszereink

Az Nkt. 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát, és három nagyobb kategóriát definiál:

- a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.
- c) tartós gyógykezelés alatt álló tanuló.

A kiemelten tehetséges tanuló a törvény szerint az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Iskolánk bármelyik kategóriába tartozó tanulóval készen áll a fejlesztésre, a törődésre.

5.1. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési zavar, a magatartási rendellenesség nemcsak azoknál a tanulóknál figyelhető meg, akiknek gyenge a tanulmányi eredményük. Sok jó tanulónál is előfordul az idegrendszeri labilitás, a depresszió, a teljes zárkózottság, esetleg az ellenkezője: az agresszió, a túlzott önbecsülés stb. Ezek a zavarok más életmódbeli problémákkal is jelentkezhetnek. Minden esetben elvárás az oktatókkal, különösképpen az osztályfőnökkel szemben:

- nevelje a közösséget a másság, a különbözőség tolerálására,
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal,
- a szülővel kiemelten foglalkozzon, figyelmesen és tapintatosan viselkedjen,
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében, kérjen segítséget az iskolaorvostól,
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának eredményességét,
- gondoskodjon a tanuló megfelelő pályaválasztásáról,
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásbeli véleményt.

Tevékenységformák:

- differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív technikák,
- projekt-módszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- individuális tanulás.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szöveges értékelése és minősítése

Jogszályi háttér: az Nkt. 56. § (1)-(2) szabályozza a sajátos nevelési igényű, és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelés és minősítés alóli mentesítését. Ha a tanuló szakértői véleménye egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből javasolja a tanuló értékelés és minősítés alóli mentesítését, abban az esetben ezt az igazgató határozat meghozatalával érvényesíti. A határozatot kapja: szülő és tanuló, osztályfőnök és rajta keresztül az oktatók, gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus, irattár.

E határozat azonban nem mentesíti a tanulót a tantárgy, illetve a tantárgyrész tanulása alól. A magasabb évfolyamba lépés feltétele a továbbhaladási feltételek teljesítése. Ha a tanuló ezt nem teljesíti, abban az esetben javítóvizsgára bocsátható az adott tantárgyból. A mentesített tantárgyból, tantárgyrészből tanév folyamán százalékos értékelést kap a tanuló, illetve félévkor és év végén értékelő lapon a szaktanár által írt *szöveges értékelést*.

Szöveges értékelésben érintett tantárgyak

Érintett tantárgyak	Érintett tantárgyrészek, területek						Kapcsolódási pontok
magyar nyelv és irodalom	kommunikáció, beszéd-művelés	szövegértés	nyelvtani ismeretek	nyelv-helyességi ismeretek	írás, helyesírás	fogalmazási ismeretek, szövegalkotás	minden tantárgy: helyesírás, írás, olvasás, szövegértés
idegen nyelv	beszéd-szándék	beszéd-értés, szövegértés	beszéd-készség	nyelv-helyességi ismeretek	írás, helyesírás	szövegalkotás	magyar nyelv és irodalom
matematika	gondolkodási módszerek alapozása	számтан, algebra	geometria, mérések	összefüggések, függvények, sorozatok:	valószínűség, kombinatorika, statisztika	szöveges feladatok	fizika, kémia számolási része

A BTMN tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a tanulókat a szorongástól. A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott tanuló aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a tanuló a saját lehetőségeit mennyire aknázza ki. Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

A szöveges értékelés

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a szakmai programmal, a helyi tantervvel,
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a BTMN tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a BTMN tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e tanulók számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számon-kérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során – a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint – hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait a tanuló számára. A részképesség zavarokkal küzdő, és emiatt görcsös, szorongó diákoknak lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket – a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint – a dolgozatok során is használhatják. Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

Tantárgyi követelmények

Magyar nyelv és irodalom

- Tudjon a hétköznapi kommunikációs helyzetekben biztonságosan eligazodni, tartsa be az alapvető kommunikációs szabályokat.
- Alkalmazza a kulturált, illő nyelvi eszközöket.
- Tudjon véleményt mondani, szabatos nyelvhasználattal egyszerű, áttekinthető témákban érvelni, cáfolni, meggyőzni, bizonyítani.
- Legyen képes kifejező hangsúlyozással bemutatni, felolvasni – áttekintés után – egyszerűbb stílusú 1-1,5 oldal terjedelmű prózai vagy verses művet.
- Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Tudjon szöveget alkotni különböző műfajokban – szóban és írásban.
- Ismerjen néhány művet a magyar irodalom legjelentősebb alkotóitól.
- Legyen képes gondolatok megfogalmazására a tanult művek jelentéséről, azok hatásának irodalmi eszközeiről.
- Ismerje fel az irodalmi művekben rejlő erkölcsi és esztétikai, nyelvi értékeket, értékviszonyulásokat, a hazához, személyekhez fűződő érzéseket.
- Legyen képes formanyomtatványok önálló kitöltésére, önéletrajz megírására, magán- és hivatalos levelek írására.

Matematika

- A tanuló használja a halmazelméleti és a logikai megfogalmazásokat, ismereteit legalább kétféle módon alkalmazza a gondolkodási műveletek végzésekor.
- Ismeretének alkalmazása gyakorlati példákban (szakmaorientáció).
- Legyen biztos szám- és műveletfogalma az adott számkörben.
- Legyen jártassága a tanult geometriai számításokban és szerkesztésekben.
- Alkalmazza a geometriai alapismereteket, a tanult mérési és számítási eljárásokat gyakorlati példákban.
- Összefüggések biztos felismerése. Egyenes arányosság ábrázolása.

- Sorozatok folytatása felismert szabály alapján egész és tört számokkal mindkét irányban. Adott szabály alapján táblázat kitöltése, az összetartozó értékek ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben. Függvények jellemzése grafikon alapján.
- Valószínűségi játékok, kísérletek kapcsán események összegyűjtése, rendezése, táblázat készítése, valószínűségi esemény becslése, fogalmak használata.
- A gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmának ismerete.

Élő idegen nyelv

- Legyen pozitív szándéka az idegen nyelv megismerésére.
- Érdeklődjön az idegen nyelvi közlések, feliratok jelentése iránt.
- Értse az oktató gyakran használt utasításait, kéréseit.
- Tudjon udvarias formában köszönni, megköszönni, kérni.
- Bővüljön az önmagával és környezetével kapcsolatos szóincse.
- Legyen képes a tanult témakörökben szavakkal, tömondatokkal információkat adni, segítséget kérni egyszerű szavak, tömondatok alkalmazásával.
- Ismerje fel a leggyakoribb idegen nyelvű feliratokat, jelzéseket.

Százalékos és szöveges értékelés és minősítés

Tanév közben a minősítés százalékos meghatározással történik. A százalékos teljesítményeket közölni kell a tanulókkal. A kijavított írásbeli dolgozatokat meg kell mutatni a tanulónak, illetve kérésre a szülőnek, és lehetőséget kell biztosítani, hogy arról másolatot készíthessen. A minősítés:

- **81-100%:** ha a tanuló a tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes;
- **71-80%:** ha a tanuló kevés hibával elsajátította a tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- **51-70%:** ha a tanuló a tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudásának alkalmazásához tanári segítség szükséges;
- **31-50%:** ha a tanuló a tanterv csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, és kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- **0-30%:** ha a tanuló a tanterv követelményeinek minimumszintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Iskolánkban a félévi és tanév végi értékelés a tantárgyi teljesítmények alapján történik. A tanulókat szövegesen az alábbiak szerint értékeljük:

<i>Százalékos minősítés</i>	<i>Szöveges értékelés</i>
81-100%	megfelelt
71-80%	megfelelt
51-70%	megfelelt
31-50%	megfelelt
0-30%	nem felelt meg

5.2. Tartós gyógykezelés alatt álló tanulót segítő pedagógiai tevékenység

Az a tanuló minősül tartós gyógykezelés alatt állónak, akinek egészségügyi ellátása az általános járóbeteg-szakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott tanévben a 36 tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni, tanulmányait egyéni munkarend keretében folytathatja. A beteg gyermeknek, tanulónak nem csorbulhat a tanuláshoz való joga, nem kerülhet hátrányba, tanulmányaiban nem maradhat le; a kényszerű évismétlés elkerülhető. Iskolánk igyekszik megvalósítani azt a célt, hogy a kórházba kerülő beteg diák idejének értelmet adjon, elviseltesse a kórházi környezetet, a lemaradást és az évismétlést elkerültesse: ebben segít a figyelemelterelő, feszültségoldó, tanítva gyógyító pedagógusi tevékenység. Az iskolánk cél- és feladatrendszerében megfogalmazott értékeket szem előtt tartva végezzük munkánkat, de tudomásul vesszük és elfogadjuk, hogy a gyermekek gyógyítása és gyógyulása az elsődleges cél. Számukra egyéni foglalkozásokat szervezünk, amelyre tanulónként átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre (ez az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható). Pedagógiai munkánkat az egészségügyi intézmények működésének kell alávetnünk. Munkánknak határt szab a gyermekek állapota, az orvosi beavatkozások gyakorisága, a gyógykezelésekkel együtt járó kellemetlenségek mértéke. A betegség sajátos lelkiállapottal jár együtt. A megszokott környezetből, a családtól való elszakadás traumája, a betegségtudat és az ezzel járó diszkomfort érzés, a fájdalmak elviselése depresszív állapotot eredményezhet, melyet figyelembe kell vennünk, hiszen a gyermek terhelhetősége függ ettől.

A tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarendbe keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítésének, érdemjegyei és osztályzata megállapításának pedagógiai eszközeit és módszereit az iskola főigazgatója határozza meg a tanuló egyéni helyzetének ismeretében. A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló oktatásához szükséges eszközöket az iskola biztosítja. A tanuló felkészítése történhet egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben, otthoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben. A szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosítunk.

Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az igazgató engedélyezheti, hogy – tanulói jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

5.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, tanórán kívüli foglalkozások

Tanulóink egyre nagyobb elvárásokkal találkoznak a szakmai vizsgák után, ezért kiemelt gondot fordítunk a tehetséggondozásra. A tehetség, képesség kibontakoztatását elsősorban tanórai keretek között biztosítjuk, azonban az iskola a tanulók érdeklődése, igényei és szükségletei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez. Ezek a foglalkozási formák lehetnek szak- és sportkör, korrepetálás, tanulmányi és sportversenyek, kulturális rendezvények stb. Ezeknek a foglalkozásoknak helyét és időtartamát az igazgatóhelyettes rögzíti a tanórán kívüli órarendben, terembeosztással együtt.

A tanórán kívüli tehetséggondozás színterei:

Szakköröket és tehetségműhelyeket a tanulók érdeklődésétől függően – az iskolai tantárgyfelosztás és az iskola költségvetési lehetőségeinek figyelembevételével – a munkaközösség-vezetők javaslata alapján indítunk. A szakkörök vezetőit az igazgató bízza meg. A foglalkozások előre meghatározott éves munkaterv alapján történnek. Erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni. A szakkörök térítésmentesek.

Az intézményi sportkör (ISK) a tanulók mozgásigényének kielégítését, a mozgás és a sport megszerettetését szolgálja. Az ISK tanulóinknak nyújt lehetőséget sportkörü foglalkozásokon, versenyeken való részvételre. A tanulók a heti kötelezően megállapított órarendi testnevelési órákon túl részt vehetnek tanári vezetéssel a délutáni tömegsport-foglalkozásokon.

Tehetséges tanulóink tanulmányi- és sportversenyeken vehetnek részt. Szaktanári felkészítést a verseny jellegétől és az iskola költségvetési helyzetétől függően biztosít az iskola.

Az iskola tanulóközösségei egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényeket az igazgató engedélyezheti – oktató részvétele szükséges.

A kiemelkedően jó képességű tanulók esetében – ha a többi tanulóval való közös munka számára nem nyújt elég lehetőséget a tehetsége kibontakozására – egyéni foglalkozás szervezhető.

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát. Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- a) *individuális tanulás*: valamennyi tanuló számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség- és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.
- b) *kooperatív tanulás*: a tanulási tartalom elsajátítása, és a készség- és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva). Nő az önirányítás szerepe.
- c) *projekt módszer*: ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a tanulók sikeres tanulásában. A projekt a tanulók érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.
- d) *témanap/témahét*: az adott napon vagy héten iskolánk (vagy legalábbis bizonyos csoportjai) minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik. Lényegük a következő: egy vagy több témát (projektet) az oktatók a hagyományostól eltérő formában dolgoznak fel, a lehető legkomplexebb módon. A résztvevő diákoknak is jó kedvet és sikerélményt adjon, mely a projektpedagógia segítségével lehetséges, ennek lényege, hogy nem a tényszerű ismeretekre, hanem az ismeretek megszerzésének folyamatára, a kivitelezés módjára helyezi a hangsúlyt úgy, hogy a téma a tanulók által kiválasztott és elfogadott legyen és a megoldása csoportban történjék, meg-szüntetve a hagyományos osztály és tanórai kereteket. A projektkeretek közötti tanulásban – így témanap vagy témahét alkalmával is – megszűnik a verbális képességek fölénye.

e) *Feltételek*

- *Tárgyi feltételek*:

- fénymásolási lehetőség,
- számítógép, mint fejlesztőeszköz,
- videó, zenei anyagok meghallgatásához, megnézéséhez szükséges eszközök,

- variálható tanterem-berendezés a csoportfoglalkozásokhoz,
- megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal).

- *Személyi feltételek:*

- Az oktató tanulókkal szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes).
- Az oktató nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös).
- Az oktató tudása megfelelő legyen. Legyen képes önművelésre, önképzésre.
- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva a családsegítő szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez.

5.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A helyes tanulási módszerek kialakításával, a változatos szemléltetőeszközök alkalmazásával lehet eredményeket elérni még azoknál az osztályoknál is, ahol a tanulók nagy része nem tudja, hogy miért is az adott szakmát választotta. Iskolánkban a hároméves, duális, szakmai vizsgával záruló szakképzésben a kompetenciák erősítésével igyekszünk felébreszteni, erősíteni tudásvágyukat, tanulási sikerélményeiken keresztül pedig továbbtanulásra motiváljuk diákjainkat.

Nevelési munkánkban fokozott figyelmet kell szentelnünk ezeknek a tanulóknak. A problémák feltárása és kezelése osztályfőnöki és oktatói feladat, amelyhez az osztályközösség és a szülők is segítséget nyújthatnak.

Feladatok:

- A tanulási kudarc valódi okainak feltárása (lelki problémák, tanár-diák közötti nézeteltérés, rossz tanulási technika stb.), majd adekvát megoldások keresése.
- A tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása: az akaraterő fejlesztése, kitartásra nevelés.
- Az önálló ismeretszerzés képességének fokozatos kialakítása.
- Az egészséges önbizalom kialakítása.

A megvalósítás módjai, lehetőségei:

- A tanulás-módszertani kultúra fejlesztése: hatékony tanulási stratégiák, módszerek kialakítása osztályfőnöki órán. A fokozatosság elvének betartásával egyre magasabb célok kitűzése.
- Osztályközösségen belül tanulópárok, tanulócsoportok kialakítása.
- Személyre szabott feladatokkal segíteni a tanulók felzárkóztatását.
- Kiscsoportos gyakorlás, felkészítés délutáni foglalkozásokon szaktanár vezetésével, akár évfolyamszinten is.

A tanuláshoz szükséges pszichikai képességek fejlesztésével, a rendszeres tanórai és tanórán kívüli foglalkozások korrekciós tevékenységének eredményeként tanítványaink alkalmassá válnak az iskolai tanulásra, az előrehaladásra.

5.5. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása

Kiemelt célunk, hogy a korai iskolaelhagyók arányát 10% alatti szinten tartsuk. A végzettség nélküli iskolaelhagyás – az esetek többségében – nem egy adott esemény következménye, hanem évek során halmozódó problémák, konfliktusok eredménye. Minél korábbi szakaszban avatkozunk be a fiatalok lemorzsolódási folyamatába, annál nagyobb az esély arra, hogy az adott fiatal középfokú végzettséget szerez.

A lemorzsolódás megelőzése érdekében intézményi szintű korai jelző- és támogatórendszert építünk ki, melynek alapja, hogy tanulók jellemzőit megismerve a rizikófaktorokat azonosítjuk, és ezeket figyelve minél korábban kiszűrjük a veszélyeztetett fiatalokat. A tanulói jellemzők vizsgálatával már a tanulók intézménybe érkezésekor kiszűrhető az a csoport, akikre fokozott figyelmet érdemes fordítani.

Számszerű dokumentációhoz köthető jellemzők: hiányzás; romló tanulmányi átlag; évismétlés.
Viselkedéshez köthető előjelek: unalom a tanórák alatt, alacsony motiváció; drasztikus viselkedésváltozás a tanulónál (agresszió, visszahúzódná válás stb.); kiközösítő magatartás vagy kiközösítettség.

6. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

- A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működhet. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – foglalkozásokon kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - 7. a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.),
 - 8. sportélet, kirándulások, kulturális, szabadidős programok szervezése,
 - 9. a tanulók tájékoztatása (faliújság, iskolai honlap).
- Ezekben a kérdésekben
 - 10. az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztály-főnököknek ki kell kérniük,
 - 11. a diákönkormányzat vezetőségének véleményét az intézmény éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, az oktatói testület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - 12. az iskola szervezeti és működési szabályzatának elfogadása előtt,
 - 13. a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, az oktatói testülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat munkáját segítő oktató képviseli.
- A tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson önállóan, illetve képviselője útján:
 - 14. a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos minden kérdéssel,
 - 15. az őt oktatók munkájáról,
 - 16. az iskola működéséről.
- A véleménynyilvánítás formái különösen:
 - személyes megbeszélés,
 - gyűlésen, fórumon való felszólalás, véleményközlés,
 - írásos megkeresés, véleménynyilvánítás.

- Az oktatók és az intézményvezetés feladata, hogy biztosítsák a tanulók véleménynyilvánítási szabadságát, melynek gyakorlása során a tanuló, a tanuló képviselője nem sértheti az iskola alkalmazottainak, a többi tanulónak a személyiségi jogait, emberi méltóságát.

7. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái

Az iskolai oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és az oktatók együttműködése. Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

Az oktatói közösség és a szülők között a tanuló fejlődése érdekében élő munkakapcsolat szükséges, melyhez megfelelő kommunikációs formák működtetése szükséges.

A szülők és oktatók együttműködésének formái

a) Szülői értekezlet

Gyakorisága: félévente egyszer (szeptember és február), de szükség szerint bármikor, ha az osztályfőnök indokoltnak látja, vagy a szülők 25%-a kezdeményezi.

Feladata: a szülők és az oktatók közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, lehetőségeiről,
- az országos szakképzés-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a tanuló osztályának tanulmányi munkájáról,
- a szülői kérdések, vélemények, javaslatok összegyűjtése és továbbítása az igazgatónak.

c) Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányaival és magatartásával, szorgalmával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

d) Nyílt napok

Feladata: a középfokú tanulmányok megkezdése előtt álló gyermekek szülei tájékoztatást kapjanak iskolánkról, megismerhessék az itt dolgozókat, illetve a tárgyi feltételeket, az iskolai környezetet.

e) Egyéni kapcsolatfelvétel

Feladata: a szülők és az oktató személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal, pl. otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetség gondozás, továbbtanulás stb. A szülő telefonon vagy írásban történt egyeztetés után bármikor felkeresheti az oktatót.

A tanulók és oktatók együttműködésének formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon,
- a tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az oktatók folyamatosan tájékoztatják,

Szülő – oktató – diák együttműködés

- A szülők és/vagy tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény igazgatójával, oktatói testületével, oktatójával.

Az oktatók együttműködésének formái

- A tanév során az oktatói testület a következő állandó értekezleteket tartja: alakuló, majd tanévnnyitó (augusztus), félévzáró értekezlet (január/február), tanévzáró értekezlet (június), félévi és év végi osztályozó (január, a végzős tanulókra vonatkozóan: április, illetve június).
- Ha az oktatói testület legalább 30%-a, valamint az igazgató szükségesnek tartja, rendkívüli oktatói testületi értekezlet hívható össze.
- Munkaközösségi ülések, melyet egyes nevelési, oktatási kérdés megvitatására, szervezési feladat egyéni lebontására, illetve szükség szerinti aktuális téma megbeszélésére a munkaközösség-vezető hív össze.

A tanulók együttműködésének formái

- Osztályközösségek.
- Diákönkormányzat (DÖK): a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában DÖK *működhet*. Az iskolai DÖK munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A DÖK tevékenységét az igazgatója által megbízott oktató segíti.
- A diákközgyűlés az iskola tanulóinak legnagyobb tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll. A diákközgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit. A diákközgyűlés a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze.

Az iskola partnereivel való kapcsolattartás formái

- A gyakorlati (duális) képzést folytatókat, szervezőket be kell avatni minden olyan intézményi döntés előkészítésbe, mely érinti a gyakorlati képzést. Ennek érdekében a gyakorlati képzés folytatójának, szervezőjének képviselőjét meg kell hívni azokra az értekezletekre, melyeken szóba kerülnek a gyakorlati képzés olyan vetületei:
 - melyre érdemi rálátása a gyakorlati képzést folytatóknak, szervezőknek van,
 - melyek hatással lehetnek az eddig végzett tevékenységre.
- Napi kapcsolattartás a kommunikációs eszközök segítségével (telefon, e-mail, levél).
- Személyes megkeresés az érintettek között (az iskolában vagy a képzőhelyen).
- Segítjük a képzőhely és a szülők közötti kommunikációt.
- Figyelemmel kísérjük a szakképzéssel kapcsolatos pályázati lehetőségeket, és informáljuk a képzőhelyeket a lehetőségekről.
- Együttműködés a gyakorlati képzés belső szakmai ellenőrzésében.

A gyakorlati képzést folytató és szervező jogosult az intézmény számára:

- javaslatokat tenni az általa folytatott tevékenységgel kapcsolatban,
- véleményezni az iskola olyan tevékenységét, mely hatással van a gyakorlati képzésre.

Iskolánkban az iskolavezetésen kívül, a szakmai munkaközösségek vezetői és tagjai, valamint az osztályfőnökök jogosultak meghatározott szintű kapcsolattartásra a képzőhelyekkel.

8. A tanulmányok alatti vizsga követelményei az értékelés szabályai

Iskolánkban a tanulmányok alatt az alábbi vizsgafajtákat szervezzük

- osztályozó vizsga,
 - különbözeti vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga,
 - ágazati alapvizsga.
- A középiskolában, olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum 60 perces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.
 - A tanulmányok alatti vizsgákat az Szkr.-ben foglalt szabályok szerint kell megszervezni. A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételhető. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulóval, illetve kiskorú tanuló esetén szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább 15 nappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
 - Az osztályozó vizsga részletes szabályait az iskolai Házirend tartalmazza. Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának iskolánk helyi tantervében és helyi szakmai programjában található követelményrendszerével.
 - Különbözeti vizsga azok számára szervezhető, akik másik iskolából kerülnek intézményünkbe, és egyes tantárgyakat nem tanultak, vagy a tantárgyak tematikai egységeinek tanulásában negatív különbség mutatkozik. A különbözeti vizsga szükségességéről az igazgató dönt a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő – kérelmére. A különbözeti vizsga időpontját az elsajátítandó tananyagmennyiség mérlegelésével kell megállapítani, de ez nem lehet kevesebb 30 napnál.
 - Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
 - Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, továbbá ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik. A javítóvizsga időpontja mindig augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban jelölhető ki (Szkr. 180. § (7)-(8) bek.). A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel. A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

- *Ágazati alapvizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két tanévben, a szakképző iskolában az első tanévben ágazati alapoktatásban vett részt. Az ágazati alapvizsga annak mérésére irányul, hogy a tanuló a szakképző iskolában az első, technikumban az első és második évfolyamon elsajátította-e az adott ágazathoz tartozó területek ismereteit.*

Az ágazati alapoktatást a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik évfolyamán kell megszervezni. Az ágazati alapoktatást az *érettségi végzettséggel* rendelkezőknek kizárólag a szakmai vizsgára történő felkészítésben, a *szakmai oktatás első félévében* kell megszervezni. A felnőttképzési jogviszonyban az egyes szakmákra vonatkozó helyi szakmai programokban meghatározott ütemezésben kell megszervezni. (Szkr. 222. §)

Mentesül az ágazati alapoktatásban való részvétel alól az a tanuló, aki részs szakmát szerzett, ha az adott részs szakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt. (Szkr. 222/A. §)

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani. (Szkr. 256. § (3) bek.) Ágazaton belül szakmai végzettséggel rendelkezők számára az ágazati alapvizsgát teljesítettnek tekintjük. Ezen előírások vonatkoznak a második szakmát szerzőkre is.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, teljesítését az év végén adott bizonyítványba be kell jegyezni, továbbá eredménye a szakmai vizsga végeredményébe beleszámít. Sikeres teljesítése esetén jogosult a tanuló a duális képzésbe (szakirányú oktatásba) való belépésre, illetve a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol. Az ágazati alapvizsga a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni.

Ha az ágazati alapvizsgát eredménye elégtelen, a tanuló magasabb évfolyamra nem léphet. Az ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító- és pótlóvizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül kell lehetőséget biztosítani. A javító- és pótlóvizsgán az elégtelenül teljesített vagy elmaradt vizsgarészt szükséges megismételni.

- *Szakmai vizsga:* A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

A szakmai vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. Szakma megszerzéséről kiállított oklevelet, illetve szakmai bizonyítványt az kaphat, aki sikeres szakmai vizsgát tett.

A tanulmányok alatti vizsgákon történő értékelés szabályai

Osztályzat	Százalék
elégtelen (1)	0-24
elégséges (2)	25-39
közepes (3)	40-59
jó (4)	60-79
jeles (5)	80-100

A tanulmányok alatti vizsgákon minden évfolyamon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak (Szi = szakképző iskola)

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Digitális kultúra	X		
Idegen nyelv (angol / német)	X	X	
Természetismeret	X		
Magyar nyelv és irodalom (– Kommunikáció)	X	X	
Matematika	X		
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	X		
Szakmai elméleti tárgyak	X	X	
Szakmai gyakorlati tárgyak			X
Testnevelés			X
Történelem (és társadalomismeret)	X	X	

Az írásbeli és gyakorlati vizsgarészen 60 pontos feladatlapokat vagy -sorokat alkalmazunk, mely kiegészül 40 pontos szóbeli vizsgarésszel az érettségi vizsga letételére jogosító tantárgyak esetében.

9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, és az ehhez kapcsolódó szóbeli felvételi vizsga követelményei

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és köteleességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik.

Szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

Átjárhatóság a különböző iskolatípusok között

Az iskolai rendszerű szakképzésben kiemelkedő jelentősége van az egyes iskolatípusok, ágazatok, szakképesítések közötti átjárhatóságnak. Az alapfokú iskolából a szakképzésbe történő bekapcsolódás kérdése mellett legalább olyan fontos szabályozási kérdés a szakképző iskola és a technikum közötti, valamint az egyes szakképző iskolai képzési típusok közötti átjárhatóság.

A szabályozás érinti a szakképző iskola első három éve után megszerezhető érettségit, valamint az érettségit nem adó és az érettségit adó iskolatípusok közötti átjárhatóságot is.

Szakképző iskolából technikumba: a szakképző iskola 9-11. évfolyamát eredményesen elvégzettek esetében a továbbhaladás – technikumba történő átvétel esetén – a technikum Kk/12. évfolyamán biztosított, ahol kizárólag kétéves érettségi vizsgára való felkészítés történik.

A szakképző iskolai végzettséggel rendelkező tanuló a felvételtől már szakmai bizonyítvánnyal, azaz középfokú végzettséggel rendelkezik, a technikumban pedig minden tanuló érettségi végzettséget is szerez. Ezt a lehetőséget azok számára ajánljuk, akik felkészültségük és motivációjuk alapján erre alkalmasak és ezt igénylik.

A szakképző iskola 9. évfolyama után, a sikeres ágazati alapvizsga letételét követően kezdeményezheti a tanuló tanulmányai technikumban történő folytatását azonos ágazaton belül abban az esetben, ha vállalja az egyes közismereti tantárgyakból megállapított különbözeti vizsga letételét.

Technikumból szakképző iskolába: Azok a tanulók, akik a technikum 10. évfolyamát sikeresen teljesítették és eredményes ágazati alapvizsgát tettek, kérhetik átvételüket a szakképző iskola 10. évfolyamára akkor, ha ugyanazon ágazatban kívánnak a szakmai képzésbe bekapcsolódni. Technikusi szakképzettségrel rendelkezők számára lehetőség van kétéves, kizárólag szakmai képzést adó szakképző iskolai képzésbe bekapcsolódni.

Gimnáziumból technikumba vagy szakképző iskolába: a gimnázium bármelyik évfolyamáról a szakképzésbe csak az első képzési évfolyamba lehet bekapcsolódni. Érettségi végzettség birtokában lehetőség van a technikum vagy a szakképző iskola kétéves, kizárólag szakképzési évfolyamain technikus vagy szakmai szakképzettség megszerzésére.

A felvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Iskolánk felvételi vizsgát nem tart. A felvétellel kapcsolatos szabályokat minden évben meghatározzuk a következő tanévre szóló intézményi felvételi tájékoztatóban.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a meghatározott sorrendben kell teljesíteni. Amennyiben iskolánk az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az alábbi sorrendben részesíti előnyben az azonos összesített eredményt elérő tanulókat:

- a nyilvántartásba vett szakképzési előszerződéssel rendelkező tanuló,
- halmozottan hátrányos helyzetű,
- lakó- vagy tartózkodási helye az iskola településén található,
- a fenti 3 pontban érintett csoportba tartozók fölötti létszámból sorsolás útján kell dönteni.

TÜSKE TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA

SZAKMAI PROGRAM:

II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

II. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

„A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.” (Szkr. 102. § (1) bek.)

1. Az egészséges táplálkozás

Az iskola tanulóinak fokozottan fel kell erre a témakörre hívni a figyelmét.

Ennek elérése érdekében a tanulóknak el kell sajátítani:

- az egészségnevelés magatartás-változtató modelljét,
- az ön-felhatalmazó modellt,
- a közösség-felhatalmazó modellt.

Ezek elsajátítása különböző szintereken történhet:

- tanórák,
- tanórán kívül szervezett foglalkozások, programok.

Az egészséges táplálkozás iskolai kereten belüli bemutatása:

- iskolai egészségnapon,
- bemutató foglalkozás keretein belül.

Egészségnapon bemutatásra kerülhetnek a táplálkozás kiemelt szempontjai:

- az egészséges táplálkozás, az évszaknak megfelelően,
- folyadékszükségleteink,
- az ételek megfelelő előkészítése, hogy az „értékes dolgok” megmaradjanak,
- mit és hogyan csoportosítsunk?,
- a táplálékok változatosságának fontossága,
- a tájegységek konyhái.

2. A mindennapos testnevelés, testmozgás

Iskolánk a következő mozgásformákra ad lehetőséget:

- órarendbe beépített délelőtti testnevelés órák a 2020-as NAT tartalmi szabályozóinak megfelelően,
- külső sportszakosztályokban történő rendszeres részvétel.

A testnevelésóra kiváltási lehetősége: legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzészátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

Könnyített testnevelés

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés órára kell beosztani. Az orvos által vizsgált tanulókról nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét. Ha a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt.

Ebben az esetben a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot.

A tanulókat az iskolaorvos szakorvosi véleményre alapozva kell besorolni a megfelelő csoportba;

- könnyített testnevelés (a könnyített testnevelésórát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon),
- gyógytestnevelés A vagy B kategória,
- foglalkozás alóli teljes mentesítés (fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem).

Ha a tanuló

- a) csak gyógytestnevelésórán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő végzi,
- b) gyógytestnevelés és testnevelésórán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.

3. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Tudományos felmérések, és iskola-egészségügyi vizsgálatok sora magyarázza évtizedek óta, hogy baj van a felnövekvő generációk egészségével. Ennek egyik oka az, hogy a gyerekek körében is terjednek az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás). A családok egy része is belekerült az említett jelenségek csapdájába, és úgy tűnik, önmagukban többé nem képesek a negatív tendenciák visszafordítására.

Az iskolára tehát nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

A felnövekvő generáció egészség-magatartásának formálásában a család mellett az iskola a prevenció legfontosabb színtere. Kizárólag az iskola és az oktató azonban nem képes megbirkózni az e téren ráháruló feladatokkal; külső szakemberek közreműködésére is szükség van.

Egészségfejlesztési feladataink a testi, lelki, mentális egészség fejlesztésére a magatartási függőség, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére:

A káros szenvedélyeket le kell küzdeni, a szabadidőt helyesen kell eltölteni, és a civilizációs ártalmakat a lehető legkisebb mértékre kell szorítani.

A Nemzeti alaptanterv alapján is feladatunk, hogy megtanítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására magatartási alternatívákat szükséges ajánlani, tanítani kell a megfelelő egészségvédő magatartást, gyakorlással, példamutatással.

- Az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- A tanulókat motiválni, ösztönözni kell az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására: közös véleményformálással, tanácsadással, támogatással.

- Az egészséggel kapcsolatos ismeretek, tudás bővítése az osztályfőnöki és a természetismeret órákon.
- Felvilágosítás és a tudatformálás a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében.
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.
- Fel kell készítenünk a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Az egészség, mint érték kapjon kiemelt szerepet a tanórákon és a szabadidős programokban is.
- Dohányzásellenes programok, előadások szervezése tanulóink részére.
- Iskolapszichológus felkérése prevenciós foglalkozások tartására.
- Az oktatók egészségnevelési ismereteinek és eszköztárának bővítése továbbképzésen.
- Drogprevenciós tevékenység kialakítása, majd folytatása, erősítése.
- A rendőrkapitányság szakembereinek segítségével az ittas vezetés, a drogfogyasztás megelőzését szolgáló foglalkozások szervezése.

4. A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése

Oktatási-nevelési-képzési intézményekben a kortársak között tapasztalható agresszivitás, erőszak, zaklatás egyre elterjedtebb jelenség. A diákok egymás közötti „agressziós tettei” közé tartozik a kiabálás, a megszegényítés és a kiközösítés. Ez utóbbi elsősorban a lányok módszerei közé tartozik, és kevésbé jellemző a fiúkra. Az iskolai agresszió gyakoribb megnyilvánulásai a diákok közötti verekedés, rongálás, rendbontás az órán.

A magyar középiskolások körében végzett vizsgálat szerint bántalmazás célpontja és áldozata leggyakrabban a védekezésre képtelen, a félnék, magára maradt gyerekek. Jelentős oknak tűnik az ellenszenv és a másság is. A tanulók erőszakos viselkedése azonban csak egy tünet, aminek háttérében sokféle ok állhat. Az agresszió oka leggyakrabban a szociális tanulás hibája.

Kialakulásában közrejátszik a negatív családi példa, a kortársak és a média által közvetített rossz minták és a pozitív értékrend hiánya. Az iskolai környezetben előforduló erőszakos cselekedetekkel szemben az iskola veheti fel legeredményesebben a harcot. *A legtöbbet a tanulókkal közvetlen kapcsolatban lévő osztályfőnökök, oktatók tehetik.* Fontos partner a szülő, az oktatói testület, az egészségügy, gyermekvédelem és igazságszolgáltatás intézményei.

Feladataink az iskolai bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése érdekében:

- Információt kell szereznünk a gyerekek közötti agresszióról, és megoldásokat, programokat kell kidolgoznunk ki az erőszak, a zaklatás ellen.
- A tanulók részére önismereti, konfliktuskezelő tréning, mentálhigiénés foglalkozás szervezése.
- A tolerancia, az együttérzés és az együttműködési készség fejlesztése diákjaink körében, ezáltal javulhat a csoportlétkör az osztályokban.
- Az agresszív diák szüleit behívni esetmegbeszélésre.
- Az osztályfőnökök a rendőrséggel, pártfogó felügyelői szolgálattal kapcsolatot tartanak, és ha szükséges, közösen megbeszéljük a problémás eseteket.
- Együttműködünk az egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal (védőnők, házi-, iskolaorvos).
- Szoros együttműködés a gyermekjóléti szolgálatokkal, a gyermekvédelem szakembereivel, nagykorú tanulók esetében pedig személyes gondoskodást nyújtó családsegítő szolgálattal.

5. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

5.1. Balesetvédelmi előírások

A tanuló kötelessége, hogy

- Óvja saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és a biztonságát védő ismereteket.
- Betartsa, és igyekezzen társaival is betartatni az osztályfőnökétől, illetve az oktatóitól hallott, a balesetek megelőzését szolgáló szabályokat.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik dolgozójának, ha saját magát, társait vagy másokat veszélyeztető helyzetet, tevékenységet, illetve valamilyen rendkívüli eseményt (pl. tüzet, robbantással történő fenyegetést) vagy balesetet észlel.
- Azonnal jelentse az iskola valamelyik oktatójának – amennyiben ezt állapota lehetővé teszi – ha rosszul érzi magát, vagy ha megsérült.
- Megismerje az épület kiürítési tervét, és részt vegyen annak évenkénti gyakorlatában.
- Rendkívüli esemény esetén pontosan betartsa az iskola felnőtt dolgozóinak utasításait, valamint az épület kiürítési tervében szereplő előírásokat.
- Bombariadó miatt elmaradt tanítási órákat a legközelebbi szombaton bepótoljuk.

A testnevelés órákra, edzésekre vonatkozó külön szabályok:

- A tanuló a tornateremben csak oktató felügyeletével tartózkodhat.
- A sportfoglalkozásokon a tanulóknak sportfelszerelést (tornacipő, szabadidőruha) kell viselniük.
- A sportfoglalkozásokon a tanulók nem viselhetnek karórát, gyűrűt, nyakláncot, lógó fülbevalót, balesetveszélyes testékszereket.
- A tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletét és ellátását az iskolaorvos és iskolai védőnő biztosítja.
- A tanulók igényei alapján az igazgatóval történt előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmény stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- Tanulóink az iskolai berendezéseket – kellő felkészítés után – oktatói felügyelet mellett kezelhetik, életkoruknak megfelelően, szervezett keretek között részt vesznek iskolai környezetük megóvásában, karbantartásában, megújításában.

Baleset-megelőzést és elsősegélynyújtást taníthatunk:

- Osztályfőnöki órákon (előadás, vetítés, megbeszélés, esettanulmányok), szakmai órákon.
- *Meghívhatunk:* munkavédelmi előadót, oktatót, vállalat képviselőjét.

A balesetek nyilvántartásának, bejelentésének rendje

A munkáltatónak biztosítani kell a munkavédelmi előírások betartását, és a munkahelyi balesetek elkerülését. Ha az elővigyázatosság ellenére baleset következik be, azt azonnal be kell jelenteni a munkahelyi vezetőnek. A munkavédelmi felelős a munkahelyi vezetőnek bejelentett munkabalesetet köteles nyilvántartásba venni. A baleset körülményeit jegyzőkönyvben kell rögzíteni, és a jegyzőkönyvet az egyéb körülmények leírásával együtt el kell helyezni a munkavédelmi naplóban.

A munkabaleseti jegyzőkönyvben rögzíteni kell a következőket:

- a sérült személyi adatait, munkakörét,
- a sérülés időpontját és helyszínét,
- jellegét,

- az esemény leírását,
- a sérült ellátására tett intézkedést,
- a tanúk nevét, lakcímét és a bejegyzést tevő nevét, munkakörét.

A munkahelyi baleset során a munkavédelmi felelős kötelessége, hogy intézkedjen sérülést szenvedett dolgozó egészségügyi ellátásáról és gondoskodjon a helyszín megőrzéséről vagy annak rögzítéséről, valamint értesítse a kivizsgálásban résztvevőket.

5.2. Elsősegélynyújtás

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják: a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

<i>Tantárgy</i>	<i>Elsősegély-nyújtási alapismeretek</i>	
természetismeret	rovarcsípések	légúti akadály
	artériás és ütőeres vérzés	komplex újraélesztés
	mérgeзések	vegyszer okozta sérülések
	savmarás	égési sérülések
	forrázás	szénmonoxid mérgeзés
	égési sérülések	forrázás
testnevelés	magasból esés	

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegélynyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának segítése

Az alcímben foglalt feladatok elősegítése érdekében támogatjuk az oktatók részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

6. A személyi higiéné

A testi higiénia fontossága: ma már természetes, hogy az alapvető személyes higiénia alapvető az egészséghez, és mindennapos rutinná vált a tisztálkodás. Az ápoltság kedvező benyomást tesz másokra, ugyanakkor magabiztossá, és jó hangulatúvá varázsolja az egyént. A divatos öltözködés mellett alapfeltétel a testi tisztaság, az ápoltság folyamatos fenntartása. Mindez befolyásolja azt az összképet is, amelyet mások kialakítanak rólunk, emellett a tisztaság hozzátartozik az egészséges szervezet fenntartásához, illetve a komfortérzetünkhöz.

Az iskolában a személyes higiénia oktatása történhet:

- osztályfőnöki és testnevelés órán,
- szakmai gyakorlati órákon,
- meghívott felek: iskolaorvos, védőnők, iskola fogorvos által.

Gyakorlati tudnivalók: Azokkal szemben, akik a vendéglátásban, közétkeztetésben vagy kereskedelemben tanulóként dolgoznak, alapvető követelmény a személyi higiénia: test, láb, kéz, körmök, üzleti ruházat tisztasága és a megjelenés.

A higiéniai szabályokat az egységbe való belépéstől egészen az egység elhagyásáig szem előtt kell tartani és betartani. A jó vendéglátónak nem csak saját tisztaságára, hanem környezetére és a munkaeszközök (konyhai gépek) tisztaságára is oda kell figyelnie, hogy elkerülhesse a nem kívánt ételfertőzéseket, mérgezéseket.

TÜSKE TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA

SZAKMAI PROGRAM:

III. OKTATÁSI PROGRAM

III. OKTATÁSI PROGRAM

1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

Szakképző iskolában:

- Az egyes tantárgyak, szakmák tananyagát és követelményeit, a továbbhaladás feltételeit az Oktatási program mellékletét képező tantárgyi és szakmai dokumentumok tartalmazzák.
- Csoportbontásban tanított tárgyak: idegen nyelv, digitális kultúra, szakmai tantárgyak.
- Idegen nyelvként az angol vagy a német nyelv választható.
- Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma (egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül) tanulói jogviszonyban: 3 éves szakképző iskolai oktatásban legalább 2100 óra megtartott foglalkozás (közismereti tartalom nélkül), 2 éves kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 2100 óra megtartott foglalkozás.
- A szakmai oktatás teljes időtartama tanulói és felnőttképzési jogviszonyban: a szakmai órakeret és az egybefüggő szakmai gyakorlat óraszámának az összege.
- Felnőttképzési jogviszonyban meghatározott foglalkozásszám 1/4-e kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek és a képzési és kimeneti követelmények alapján kialakított helyi tanterv a szakképző iskola 1/9.–2/10.–3/11. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint (2025. szeptember 1-től a 9. évfolyamtól felmenő)

Évfolyam és tanítási hetek száma		1/9. évfolyam		2/10. évfolyam		3/11. évfolyam		összesen
		36 hét		36 hét		31 hét		
Tantárgyak		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
1.	Kommunikáció – Magyar nyelv és irodalom	2	72	2	72	2	62	206
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	62	206
3.	Matematika	3	108	1	36	1	31	175
4.	Történelem és társadalomismeret	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	4	144	1	36	1	31	211
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	31	103
8.	Digitális kultúra	1	36	1	36	1	31	103
9.	Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	-	-	-	-	1	31	31
Közismereti órák összesen:		18	648	9	324	9	279	1251
Ágazati alapoktatás		12	432	0	0	0	0	432
Szakirányú oktatás		0	0	25	900	25	775	1675
Szabad órakeret		felhasználva az 1		felhasználva a 2 óra		felhasználva a 2 óra		
Szakmai képzés összesen:		12	432	25	900	25	775	2107
Közismeret és szakmai összesen:		30	1080	34	1224	34	1054	3358
Egybefüggő szakmai gyakorlat		0	0	ágazatonként, szakmánként eltérő, részletezve a helyi szakmai programban		0	0	

A képzési és kimeneti követelmények alapján kialakított helyi tanterv a szakképző iskola KSZ/11.–KSZ/12. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint (2025. szeptember 1-től a KSZ/11. évfolyamtól felmenő)

Évfolyam és tanítási hetek száma	KSZ/11. évfolyam		KSZ/12. évfolyam		Összesen
	36 hét		31 hét		
Tantárgyak	Óraszám		Óraszám		
	Heti	Éves	Heti	Éves	
Osztályközösség-építő program	1	36	1	31	67
Közismereti órák összesen:	1	36	1	31	67
Szakmai órakeret	31	1116	32	992	2108
Szabad órakeret	felhasználva a 1 óra		felhasználva a 1 óra		0
Szakmai képzés összesen:	31	1116	32	992	2108
Tanítási hetek száma	36		31		
Közismeret és szakmai összesen:	32	1152	33	1023	2175
Egybefüggő szakmai gyakorlat	ágazatonként, szakmánként eltérő, részletezve a helyi szakmai programban		0	0	

Technikumban:

- Az egyes tantárgyak, szakmák tananyagát és követelményeit, a továbbhaladás feltételeit az Oktatási program mellékletét képező tantárgyi és szakmai dokumentumok tartalmazzák.
- Csoportbontásban tanított tárgyak: idegen nyelv, digitális kultúra, szakmai tantárgyak.
- Idegen nyelvként az angol vagy a német nyelv választható.
- Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma (egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül) a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott módon: 2 éves, kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 2100 óra megtartott foglalkozás.
- A szakmai oktatás teljes időtartama tanulói és felnőttképzési jogviszonyban: a szakmai órakeret és az egybefüggő szakmai gyakorlat óraszámának az összege.

A képzési és kimeneti követelmények alapján készült helyi tanterv a technikum 1/13-2/14. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint (2025. szeptember 1-től felmenő rendszerben)

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	Óraszám összesen
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	67
Szakmai órakeret	30	33	2103
Heti óraszám	31	34	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1080	1023	2170
Egybefüggő szakmai gyakorlat	ágazatonként, szakmánként eltérő, részletezve a helyi szakmai programban		

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek és a képzési és kimeneti követelmények alapján készült helyi tanterv a technikum 9-13. évfolyamai számára a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint (2025. szeptember 1-től felmenő rendszerben)

Óraszámok évfolyamonként (felmenő: 2025. szeptember 1-től)											összesen
Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam		
	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	helyi tanterv	éves óraszám	
Kötelező és kötelezően választott közismereti tantárgyak és óraszámok											
Magyar nyelv és irodalom	4	144	4	144	4	144	4	124	0	0	556
1. Idegen nyelv (angol/német)	3	108	3	108	4	144	4	124	5	155	639
2. Idegen nyelv (angol/német)	2	72	2	72	0	0	0	0	0	0	144
Matematika	5	180	4	144	3	108	4	124	0	0	556
Történelem	2	72	2	72	3	108	3	93	0	0	345
Állampolgári ismeretek	0	0	0	0	0	0	1	31	0	0	31
Digitális kultúra	2	72	2	72	0	0	0	0	2	62	206
Testnevelés	4	144	4	144	3	108	3	93	2	62	551
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	2	72	1	36	1	36	1	31	1	31	206
Komplex természettudomány	3	108	0	0	0	0	0	0	0	0	108
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. földrajz, biológia	0	0	2	72	2	72	0	0	0	0	144
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	0	1	36	0	0	0	0	0	0	36
Érettségire felkészítő tanárgy	0	0	0	0	felhasználva a 2 óra	0	felhasználva a 2 óra	0	0	0	
Összes közismereti óraszám	27	972	25	900	20	720	20	620	10	310	3522
Ágazati alapoó oktatás	5	180	7	252	0	0	0	0	0	0	432
Szakirányú oktatás	0	0	0	0	13	468	13	468	24	744	1680
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	felhasználva a 3 óra	0	felhasználva az 1 óra	0	felhasználva az 1 óra	0	felhasználva a 2 óra	0	felhasználva a 6 óra	0	
Szakmai képzés összesen:	5	180	7	252	13	468	13	468	24	744	2112
Közismeret és szakmai összesen:	32	1152	32	1152	33	1188	33	1088	34	1054	5634
Egyébügö szakmai gyakorlat	0	0	0	0	ágaatonként, szakmánként eltérö, részletezve a helyi szakmai programban				0	0	
dölen 31 hetes tantárgyak											

2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az Európai Unió által ajánlott, a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák, az ezeket célzó kompetenciafejlesztés iskolánk helyi tanterveinek kialakításakor is mérvadó.

A tanulás kompetenciái: A tanuló a 9-10. évfolyam végére képes figyelmét összpontosítva kitartóan, önállóan tanulni, saját tanulását megszervezni. A tanuláshoz való hozzáállása pozitív. Képes motivációja folyamatos fenntartására, felismeri képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait, munkáját tárgyilagosan értékeli. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, támogatást kérjen. A tanuló megtanulja saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi): A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Mérlegelő módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban.

Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére. Valós élethelyzetekben is tudja használni a tanult idegen nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

A digitális kompetenciák: A tanuló egyre motiváltabbá válik az IKT-eszközök használatában. A tanuló képes a számítógép használatára, lehetőségeinek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületén. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásának adekvát magatartása, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatából adódó esélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő probléma-meg-oldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Kialakul az absztrakciós, analízis és szintetizáló képessége. A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez és Európához való tartozás tudata. A tanulmányok végére képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosan benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Nyitott a műalkotások életkorának megfelelő szintű értelmezésére.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tanuló ismert élethelyzetekben egyre inkább képes mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Terveket készít céljai megvalósításához és – esetenként segítséggel – meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában.

A tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre realisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt.

Egységesség és differenciálás: A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást. Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat; segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el szakmájuk gyakorlása közben, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító oktatók megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okok felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

3. Az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Intézményünk nem készít fel – egyelőre – érettségi vizsgára, ezért ennek a pontnak a részletes kifejtése nem releváns.

4. A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulók kötelessége – az intézmény házirendjéből is fakadóan – a tanulás. A tananyag tanórai feldolgozása mellett a tanulók számára fontos az otthoni tanulás, gyakorlás, felkészülés. Az oktatók a tanulók tananyag elsajátításának érdekében szóbeli és írásbeli házi feladatot adhatnak. A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket, valamint
- segítsék a logikus gondolkodás kialakítását és fejlesztését.

A kötelező *szóbeli és írásbeli házi feladat mennyisége* lehetőleg ne haladja meg tantárgyanként a 30 percet. Csak olyan házi feladat adható, amelynek előkészítése a tanórán már megtörtént. *Iskolai szünetekre* kötelező házi feladat adható, de – a tananyag feldolgozásának ütemében, lehetőség szerint – inkább egyéni fejlesztő, pótló feladatokat kell adni. A tanulókat motiváló, szorgalmi házi feladat az oktató szándékától, pedagógiai céljától függően, tetszőlegesen adható.

Az ellenőrzés és értékelés feladata és célja:

- a tanulók teljesítményének mérése, a tanulók minősítése,
- visszajelzés a tanítás-tanulás folyamatában közvetlenül érintetteknek, a szülőknek a tanuló tudásáról, ez az ismeretek, a tudás megerősítését, a hiányok pótlását, a hibák kijavítását, a személyiség fejlődését teszi lehetővé.

Az ellenőrzés és értékelés legyen:

- folyamatos, objektív, diagnosztizáló,
- módszereiben változatos,
- *az érdemjegy*, illetve az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor *nem lehet fegyelmezési eszköz.*

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az iskola a nevelő-oktató-képző munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítésének ellenőrzését a szaktanárok a tanuló szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az alábbi teendők megfogalmazásának célja a tantestület munkájának egységesebbé tétele, a közös hangsúlyok meghatározása.

A számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre. Az ellenőrzés során az oktató az általa indított bármely tanulási folyamatról információkat (leginkább adatokat, de ezek mellett benyomásokat, hangulatokat stb.) gyűjt, elemez, dolgoz föl, és dönt arról, hogy ezeket értékelje-e.

Kommunikációs szempontból az ellenőrzés öncímzettje az oktató, alanya a tanuló, tárgya a tanuló tantárgyi és nem tantárgyi teljesítményének, magatartásának, érzelmi életének egy-egy megnyilvánulása. Az értékelés címzettje viszont a tanuló, akinek az értékelés eredményét tudomásul kell vennie, fel kell dolgoznia, be kell építenie énképébe. Az értékelés mindig minősít, a minősítés pedig a teljesítmény visszacsatolása a tanuló számára: megerősítése abban, hogy egy tanulási folyamatban éppen hol tart. Az értékelés és osztályozás azonos fogalomkörbe tartozik, mivel mindkettő valamilyen minősítést fejez ki. Az osztályozás a tanulási célok (követelmények) egybevetése a tanuló összteljesítményével, rangskála segítségével.

A számonkérés típusai, formái

A leggyakrabban alkalmazott diagnosztikus értékelés típusai:

- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- kompetenciamérés.

A leggyakrabban alkalmazott formatív értékelés típusai:

- szóbeli számonkérés,
- tudásmérés,
- teljesítménymérés,
- rögzített válaszadást tételező feladat ellenőrzése: írásos vagy egyéb tevékenységgel (összekötés, aláhúzás, bekeretezés, megjelölés, sorszámozás, kiszínezés, berajzolás stb.) rögzített válaszadás,
- projektfeladatok értékelése.

A leggyakrabban alkalmazott szummatív értékelés típusai:

- az oktató által készített mérőeszköz,
- standardizált mérőeszköz,
- a tudásszintmérő tesztek,
- feleletválasztó vagy -alkotó tesztek,
- képesség-jellegű tudás mérésére alkalmas feladatok.

Számonkérés módszerei

Írásbeli számonkérés: feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, fordítás, szódolgozat, szómagyarázat, nyelvtani teszt, fogalmazás, házi feladat, feladatsor, komplex feladatlap.

<i>Az írásbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
az év eleji szintfelmérő dolgozat (diagnosztikus)	év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 perc	felelet értékű	
témaközi dolgozat (formatív)	egy-egy tananyag, tananyag-rész, alapfogalmak, alapkészségek számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
házi feladat vagy dolgozat (formatív)	egy-egy tananyaghoz, tananyag-részhez kapcsolódó, előkészített tudástartalom otthoni elmélyítése, számonkérése	alkalmanként max. 15-20 perc	felelet értékű	
témazáró dolgozat (szummatív)	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	tárgyanként max.45p.; egyes tárgyak esetében max. 2×45 p.	duplán számít	1 nap max. 2×45 p.-es dolgozat – előre jelezve (Házirend)
záró szintfelmérő dolgozat (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	max. 2×45 perc	az év végi értékelésnél döntő szerepű osztályzat	1 nap max. 2×45 p.-es felmérés írátható, előre jelezve

Szóbeli számonkérés: Kiemelten fontos, hogy a tanulók *szóbeli kifejezőképességének* fejlesztése érdekében minél többet ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Alátámasztják ezt a törekvésünket a záróvizsgák tapasztalatai, s az a tény is, hogy egyre több tanuló küzd írásbeli nehézségekkel. Számonkérésünkben, értékelésünkben fontos az *önálló gondolkodásra ösztönző feladat*, az összefüggések meglátása. *A számonkérés legyen rendszeres, ösztönözze a tanulókat a minden órára való készülésre.*

<i>A szóbeli beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
témaközi felelet, tanórai tevékenység (formatív)	1-1 tananyag, tananyag-rész alapfogalmak, alapkészségek számonkérése.	alkalmanként max. 5-15 p.	felelet értékű	
témazáró felelet (szummatív)	vizsgatételek számonkérése.	egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	duplán számít	előre jelezve (Házirend)

Gyakorlati számonkérés: A gyakorlati oktatás szakmai feladatainak elsajátítása mellett az értékelés mindig tartalmazza a megszerzett kompetenciák (egyéni-, társas-, módszer kompetenciák) szintjét is.

<i>A gyakorlati beszámoltatás formája</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Formája</i>
az év eleji szint-felmérő feladat (diagnosztikus)	az év eleji ismétlés kapcsán az előző éves tananyag számonkérése	alkalmanként max. 45 p.	felelet értékű	
témaközi feladat, gyakorlati foglalkozás értékelése (formatív)	1-1 tananyag, tananyag-rész számonkérése	alkalmanként max. 120 p., illetve a gyakorlati tevékenység szakaszaihoz igazodóan	felelet értékű	
ágazati alapvizsga (szummatív)	a továbbhaladás feltételeinek vizsgálata	a KKK-ban előírtak szerint	felelet értékű	KKK szerint
záró szakmai vizsga (szummatív)	az éves tananyag számonkérése	tanulmányi időszak zárásakor	szakmai minősítés	KKK szerint

A tanulmányi munka értékelése

Az oktatók a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak: fejlődtek vagy hanyatlottak az előző értékelés óta. A tanulói teljesítményt a tanítási év közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük. A félévi osztályzatok a tanulók első féléves teljesítményét mutatják, azt, hogy az egyes tantárgyak tantervi követelményeit milyen színvonalon és mértékben teljesítette.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette, valamint megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Érdemjegyek, osztályzatok

Az értékelés ötfokozatú számskálával, az 1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel történik (törtjegy nem adható). Az érdemjegyeket közölni kell a tanulókkal. A kijavított írásbeli dolgozatokat meg kell mutatni a tanulónak, illetve kérésre a szülőnek, és lehetőséget kell biztosítani arról másolat készítésére. Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- **jeles (5):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes;
- **jó (4):** ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- **közepes (3):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudásának alkalmazásához tanári segítség szükséges;

- **elégséges (2):** ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, és kizárólag oktatói segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- **elégtelen (1):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimumszintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, oktatói segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az érdemjegyek száma, a javítás határideje

<i>A tantárgy heti óraszám</i>	<i>Félévente adandó érdemjegy</i>
1-2 órás tantárgy	minimum 3 érdemjegy
3-4 órás tantárgy	minimum 5 érdemjegy
5 vagy <5 órás tantárgy	minimum 7 érdemjegy
szakmai gyakorlati tantárgy	havonta legalább 1 érdemjegy

A témazáró dolgozatokat legalább egy héttel korábban kell jelezni a tanulónak. Figyelembe kell venni, hogy egy nap maximum két témazáró dolgozat íratható.

Az írásbeli számonkérések (dolgozatok) javításának határideje: legfeljebb 10 munkanap.

A modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

A modulok tantárgyasítása része a helyi tantervnek, az egyes szakmák óratervének. A modulok értékelése és minősítése a szakmai vizsgán történik. A nappali rendszerű, iskolai keretek között történő szakképzésben egyelőre nincs lehetőség a szorgalmi időszakban történő – évközi – modulvizsgákra. Ha a tanuló már rendelkezik modulvizsgával, akkor kérelem és az ahhoz mellékelten benyújtott dokumentumok alapján a főigazgató dönt, és a kérelmezőnek alanyi jogon felmentést ad az érintett tantárgy vagy tantárgyrészek tanulása alól.

5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A székhelyen és az iskola telephelyein az oktatás-képzés tényleges beindulását követően lesz látható, hogy – a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján – milyen nemzetiségi tanulókkal kell foglalkoznunk.

Nagyobb számú előfordulások esetén kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományaikat. Felvesszük majd a kapcsolatot a nemzetiségi önkormányzatokkal is.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók a valamilyen nemzetiségű tanulókkal együtt, tanórai keretben sajátítják el az adott nemzetiségre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket. Ezek az egyes tantárgyak (irodalom, történelem, társadalomismeret) helyi tantervében kerülhetnek később kidolgozásra és beemelésre.

6. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Egyre nagyobb felelősség hárul az oktatókra a fiatalok egészség- és környezettudatos magatartásának kialakításában. A felgyorsult társadalmi és gazdasági változások hatása érzékelhető a szülők és diákok szociokulturális háttérében. A demokrácia pozitív következményei mellett sajnos a negatív tényezők is megjelentek. Egyik alapvető gond ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése.

A rizikótényezők között az egészségtelen életmód, a környezetre és az egészségre káros emberi magatartás szerepel.

Mindezen komplex problémák együttes jelentkezése miatt iskolánk *Egészségfejlesztési programja* részletesen tartalmazza terveinket.

6.1. Környezeti nevelési program

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulók felkészülnek környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Jogsabályi háttér

A pedagógiai programokban a személyiség- és közösségfejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

„A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek el, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.”

(NAT 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet)

A környezeti nevelés alapelvei, jövőkép, hosszú távú célok

Jövőkép

Célunk olyan környezeti nevelés és oktatás, amely

- kialakítja a tanulóknál a természet iránti tiszteletet, az igényt arra, hogy kulturált környezetben éljenek,
- készíteti a tanulókat a környezetükben történő jelenségek megfigyelésére, magyarázatára, a problémák esetleges megoldására,
- érzékennyé teszi a tanulókat a szűkebb környezetükön túl történő dolgokra, történésekre is (Magyarország, a világ globális problémáira – népesedés, a környezet és a természeti katasztrófák stb.), és felkészíti őket a lokálisból kiindulva a bioszféra és a biodiverzitás megőrzésére.

Célok a 14-20 éves korosztály esetében

- fenntarthatóságra nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével,
- rendszerszemléletre való nevelés,
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása,

- holisztikus (a világ oszthatatlan egész) és globális szemléletmód kialakítása, a szerves kultúra fontossága, a globális összefüggések megértése,
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése, a fogyasztás helyébe életminőség helyezése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása,
- az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén (pl. tudományos adatgyűjtés és elemzés, információszerzés különböző eszközökkel),
- oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklése: a környezeti nevelés módszertanában a sajátos nevelési igényű tanulókat jól segítő módszerek is fellelhetők.

Helyi célok, értékek

- természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása fejlesztése,
- helyi értékek és problémák feltérképezése, majd célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, energiatakarékosság stb.),
- lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai),
- hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken,
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken, pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása, a nevelés fontossága, ami nem helyettesíthető a képzéssel,
- az oktatás tárgyi feltételeinek javítása.

Konkrét célok és feladatok

Célok

- a tantárgyi struktúrába minél szélesebb körben legyenek beépítve a környezeti nevelés alapelvei,
- új – a környezeti neveléshez is kapcsolódó – tanulási és tanítási stratégiák kidolgozása,
- a környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakítása.

Konkrét feladatok

- a szakoktatásban kiemelni a hagyományok megismerését, tiszteletét,
- a szakoktatásban a környezetbarát technológiák fontosságát hangsúlyozni,
- szelektív hulladékgyűjtés.

A megvalósítás résztvevői és feladataik

Résztvevők	Feladataik
Iskolavezetés	Anyagi források teremtése, az ösztönző rendszer kidolgozása, aktív részvétel az egyes programokban.
Osztályfőnöki munka	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.
Szakmai munkaközösség-vezetők	Munkavédelmi szabályok és előírások ismertetése, betartatása. Figyelmet fordít az energiatakarékosságra.
Oktatók	Kidolgozzák, és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.
Tanulók	A tervezett éves programokban vegyenek részt (hallgatóság, tevékenység).

Tanórai keretek, továbbá a tantárgyak lehetőségei a tanulók ismereteinek bővítésében.

Természetismeret / komplex természettudományos tantárgy

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit, ami a szakterületük káros kibocsátásából is adódhat.
- ismerjék meg szakmájuk környezeti és egészségügyi problémáit.
- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges szakmai ismeretekkel,
- ismerjék meg a szakmájukhoz kapcsolódó veszélyes anyagokat, azok tárolását, semlegesítését, környezetre gyakorolt hatását.

Történelem – Társadalomismeret

- ismerjék meg a szakma helyi történelmi értékeit, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- a szakma történeti áttekintése révén szerezzenek ismereteket a történelem és a környezetvédelem kapcsolatáról.

Matematika

- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket, ami a szakma elsajátításához elengedhetetlen.

Magyar nyelv és irodalom

- törekedjenek a szakmai nyelv igényes, pontos használatára, írásban és szóban egyaránt.

Idegen nyelv

- váljanak képessé az idegen nyelvű szakirodalom megismerésén keresztül a szakmájukhoz kapcsolódó környezeti problémák tanulmányozására, és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit.

Digitális kultúra

- tanulják meg használni a világhálót kutató munkára, ismeretszerzésre,
- futtassanak környezeti elemek változását figyelembevevő szimulációkat,
- ismerjék meg a távközlési, informatikai berendezések környezetet károsító hatásait.

Szakmai tantárgyak

- ismerjék meg a szakma gyakorlásához kapcsolódó természet és környezetvédelmi ismereteket, ezeket tudják megfelelően hangsúlyozni, kiemelni,
- ismerjék a szakmához kapcsolódó higiéniai követelményeket, és tudják ezeket a gyakorlatban alkalmazni,
- tudják a szakmai ártalmak hatását az emberi szervezetre, legyenek képesek az egészségkárosodás megelőzésére,
- ismerjék meg a szakma történetét és lássák a környezetre gyakorolt hatását, tudják ennek az egyszerű vizsgálati lehetőségeit,
- legyenek képesek a tényeket szakma-specifikusan kiegészíteni, s ezen keresztül is erősödjön az ökológiai szemléletük,
- sajátítsák el a szakma specifikus munkát és legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek,
- tudják kiemelni a szakma környezetterhelő hatásait, ismerjék a védekezés lehetőségeit (pl. hulladékkezelés stb.),
- ismerjék a környezetbarát technológiákat, a környezetbarát anyagokat,
- sajátítsák el az anyag- és energiatakarékos gazdálkodási módokat,

- látogassák meg a szakmához kapcsolódó (helyi) létesítményeket, figyeljék meg a helyes környezetvédelmi technológiákat a gyakorlatban,
- tudják mérni a környezetet károsító elemek hatásait szakma-specifikus eszközökkel.

A tanulóknál

- alakuljon ki a munkafegyelem és technológiai fegyelem,
- alakuljon ki a modern rendszertani szemlélet a szakmai és környezetvédelmi oktatás során.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

A nem hagyományos tanórai foglalkozások közös és alapvető jellemzője és kritériuma a komplexitás.

Komplex tanulási lehetőségek:

1. *Moduloktatás:* terepgyakorlat, tanulmányi kirándulás, szakmai gyakorlat, múzeumlátogatás (mesterségek, ősi kultúra).
2. *Kézműves foglalkozások:* szakmai gyakorlatok.
3. „*Akciók*”: vetélkedők, pályázatok, kiállítás rendezése, filmkészítés (szakmák bemutatása).

Javaslatok, feladatok

1. A környezeti nevelés az oktatás valamennyi területén jelenjen meg.
2. Képzések, továbbképzések tartása az adott témában.
3. Takarékoskodás vízzel és villannyal: ne legyenek nyitva felejtett csapok, szünetekre égve felejtett villanyok. Energiatakarékosság.
4. A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, ápolják a hagyományokat.
5. Szakmai képzésben ismerjék meg a környezetbarát anyagok, technológiák fontosságát. A szakma speciális, környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésköreit kiemelten tárgyalják meg.
6. Szakmájuk veszélyes hulladékait a kezelésükre vonatkozó szabályokat ismerjék meg, továbbá a munkájuk során keletkező hulladékok újrahasznosítására törekedjenek.
7. Az oktatói testület tagjainak felkészítése történjen meg a környezeti nevelési program kidolgozása után. A környezetvédelem területén dolgozó kollégák szakmaiságukkal segítsék az iskolában dolgozók munkáját.
8. A környezetnevelési programban kitűzött célok megvalósulásának időnkénti értékelése, új célok megfogalmazása történjen meg.

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Társadalmunk szociális problémái érzékenyen érintik tanulóinkat, ezek hatása tetten érhető iskolánkban is. A családok nehéz helyzete (munkanélküliség, szegénység, betegség, alacsony iskolázottság, válás, krízishelyzet stb.) tanulóink egy részénél tanulási-magatartási zavarokat, esélyegyenlőtlenséget okoz. A sikeres iskolai előrehaladás a szociális hátránnyal induló tanulóknál nehezen biztosítható, mert a családtól csak kevés esetben kapunk megerősítést. Az iskola közreműködése a tanulók szocializációja szempontjából alapvető, hiszen kiegészíti a családi, gyakran hiányos szocializációt; és megfelelő értékeket, normákat közvetít.

Tanítványaink egy részének adottsága, személyisége, nevelhetősége negatív irányban eltér a vele egy korcsoportban lévő többi tanuló adottságaitól, személyiségétől, nevelhetőségétől, ezért ők szintén hátrányban vannak. Így a hátrányos helyzetű tanulók egy jelentős része nem tud megfelelni az iskolai követelményeknek.

Az iskolai kudarc oka lehet a szülők iskolázatlansága, a család egzisztenciális bizonytalansága, a felbomlott család, az eltartottak nagy száma, a családi deviancia, betegség. A hátrányos családi környezet az iskolai teljesítmény szempontjából fontos készségek kifejlesztésére nem ad lehetőséget, az ebből származó iskolai kudarcok következtében pedig az érintett tanulók elfordulnak az iskola által közvetített értékektől. Az iskolánkból lemorzsolódó tanulók csoportja nagy valószínűséggel a leszakadó rétegbe tartozók számát növelné, ezért a tanulók megtartása a törekvésünk. Tanulóink egészségi állapota is utal a hátrányos szociális helyzetre.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló, az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységek:

- helyzetfeltárás, a segítő tevékenység formáinak, működési rendjének (csoportbontás, felzárkóztató foglalkozások stb.) megszervezése,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az anyagi háttérrel biztosító lehetőségek felkutatása: ösztöndíjak, segélyek, pályázatok stb.,
- az oktatók segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, szülői értekezlet stb.,
- szoros kapcsolat az illetékes gyermekjóléti szolgálattal és szakszolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése.

8. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A szakképzésben „*a tanuló értékelése és minősítése keretében a tanuló magatartása és szorgalma nem osztályozható.*” (Szkr. 180. § (2a) bek.) Szakképzési alapfeladatot ellátó intézményünk azonban fontosnak tartja, hogy motiváló szándékkal továbbra is elismerje a tanulói többleteljesítményt, pl. versenyeken való részvételt és eredményességet, közösségi életbe történő bevonódást stb.

Az iskolai jutalmazás formái

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- oktatói dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- oktató testületi dicséret.

b) Az egyes tanévek végén az arra érdemes tanulók oklevelet és könyvjutalmat vagy ajándék-utalványt kaphatnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vesznek át.

c) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

d) A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a tanuló és szülő tudomására kell hozni.

9. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

A NAT alkalmazása

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

Az Irányelv pontosítja a műveltségi területekhez rendelt rehabilitációs/rehabilitációs és fejlesztési feladatokat. Ezek az elemek az iskola helyi tantervében évfolyamokra, tantárgyakra lebontva konkretizálódnak. Az alkalmazott módszertani alapelvek egyik eleme a differenciálás, mely a következő területeken valósulhat meg:

- a tananyag, feladat választásában;
- az alkalmazott nyelvi szintben, az alkalmazott nyelvben (hangzó magyar nyelv, magyar jelnyelv);
- a tananyag feldolgozásának menetében;
- a feldolgozás módjában;
- a segítségnyújtás mértékében, minőségében;
- az értékelésben;
- az alkalmazott kommunikációs módokban;
- a tanulási tempóban.

Az iskolai pályaorientációs tevékenység, valamint óratervi arányai

Célunk a munkaerőpiac kínálta lehetőségek megismertetése, konkrét álláskeresési technikák gyakorlása. Ennek érdekében:

- információgyűjtés a pályaválasztás feltételeiről, követelményeiről,
- álláshirdetések gyűjtése,
- munkaügyi központok szerepének megismertetése.

Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy életük során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretek birtokába juttatjuk saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Arra törekszünk, hogy a tanuló tisztában legyen azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képesé tesszük önéletrajzot készíteni, vagyis képessé válik írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

A „B” kategóriás jogosítvány megszerzésének segítése

Az Nkt. alapján a középiskolában tanulók részére ingyenesen biztosított a „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez a közlekedési alapismeretek és gyakorlati vizsga letételéhez szükséges ismeretek elsajátítása. A szülő, a törvényes képviselő vagy a nagykorú tanuló döntésével visszautasíthatja a képzésben részvételt.

A középiskola utolsó évfolyamán a tanuló „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges, a tanulmányi rendszerben elérhető online közlekedési alapismeretek és elsősegélynyújtási tanfolyamon vehet részt. A tanfolyamon való részvétel saját használatú informatikai eszközön, tanítási időn kívül is teljesíthető.

Iskolánk – az éves munkatervben rögzítetten – tanítási napon, délután olyan időszavat biztosít a tanulók számára a gépjármű-vezetői elméleti tanfolyamon való részvételhez, amelynek ideje alatt tanórai vagy egyéb foglalkozás nem szervezhető a gépjárművezetői elméleti tanfolyamon részt vevő tanulóknak.

Az állami mentőszolgálat bevonásával jelenléti formában, legalább egy alkalommal elsősegélynyújtási demonstrációs alkalmat szervezünk.

A gépjárművezetői elméleti tanfolyamon részt vevő tanulóknak iskolánk a tanulmányi rendszerben elérhető online közlekedési alapismeretek elméleti vizsgát és online elsősegélynyújtási vizsgát szervez, melyek elvégzéséről a tanuló tanúsítványt kap (megfelelt vagy nem megfelelt eredmény). Iskolánk – a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 18. §-a alapján – a vizsgaközpont részére átadja a középiskolás járművezető azon adatait, amelyeket a vizsgaközpont az engedély-nyilvántartásba történő bejegyzés érdekében kezel.

TÜSKE TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA

SZAKMAI PROGRAM:

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

1. Szakmánként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek

A képzési program célja

A szakképző intézményben folyó szakképzés célja olyan általánosan művelt korszerű szakelméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a szakképzés munkaterületének megfelelő munkaköröket, foglalkozásokat. Ezen belül:

- nyújtson a tanulóknak, a képzésben részt vevő személyeknek korszerű szakmai műveltséget, általános és speciális szaktudást a szakma műveléséhez,
- fejlesszen ki a tanulóknak olyan szakmai tudást, melynek birtokában képesek szakterületükön a technológiai fejlődésből adódó növekvő szakmai követelményeknek megfelelni,
- neveljen szakmaszeretetre, fegyelmezett, szakszerű, önálló munkavégzésre, felelősségtudatra és felelősségvállalásra,
- fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és folyamatos önművelődés igényét,
- vállalkozás esetén készítse fel a tanulókat az alapvető ismeretek megszerzésére.

A szakmai képzés célja a szakmai követelmények teljesítésén túl, magában foglalja a Szakmai programban megfogalmazott nevelési célokat, a személyiség formálását, a szocializációs funkciókra való felkészítést is.

Az iskolában folyó szakképzés jellemzői

Képzési programunk a képzési és kimeneti követelmények (KKK) alapján készült, továbbá intézményünk a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeleten alapuló, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló többször módosított 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben szereplő kerettanterveket emelte be – a helyi sajátosságok figyelembevételével és beépítésével – a helyi tantervébe.

A 2025/2026. tanévtől a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben a technikum és szakképző iskola esetében a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályzók alapján készültek el a helyi tantervek a közismereti tantárgyak vonatkozásában.

Forrás: https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes (2025. március 10. 15.00 óra)

A szakképzésben a szakképzés indulásakor hatályos programtervek (PTT) alapján képezzük tanulóinkat, kiemelt figyelemmel a hatályos képzési és kimeneti követelményekben (KKK) megfogalmazottakra.

Forrás: <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt/> (2025. március 10. 15.00 óra).

A szakmánként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemeket a Szakmai program Oktatási programjának mellékleteiben megjelenő Helyi szakmai programok tartalmazzák.

A szakmai vizsgához többféle vizsgatevékenységet is rendelhet a KKK. Ilyenek:

- gyakorlati vizsgatevékenység, melyet a képzőintézmény állít össze,
- írásbeli vizsgatevékenység, amely központi feladatsor,
- szóbeli vizsgatevékenység, amely központi tételsor,
- interaktív vizsgatevékenység, amely központi tevékenységsor.

A Szakmajegyzék bevezetése új módszereket kíván meg az oktatóktól is. Az oktató forrás-személy, akinek a feladata az ismeretszerzés megszervezése. A tanítási-tanulási-képzési folyamatban új eszközöket, technikákat kell alkalmazni, ezért hangsúlyt fektetünk az oktatók továbbképzésére, a módszertani kultúra fejlesztésére. A gyakorlatorientált szakmai képzések megszervezésénél figyelembe vesszük a gazdasági élet szereplőinek tanácsát, véleményét. A szakmai oktatás célja szakképzés és a gazdaság kapcsolatának erősítése – a munkaadói elvárások figyelembevételével.

A szakképzésnek ki kell terjednie a tanulni tudás megalapozására, az együttműködéshez szükséges emberi kapcsolatok, viselkedésmódok, a kommunikáció formáinak megismerésére, fejlesztésére, valamint olyan szakmai és praktikus ismeretekre, amelyek a jogi, vállalkozói, idegen nyelvi ismereteket is magukba foglalják.

A szakképzési rendszer fő törekvése, olyan tartalmak kiválasztása és közlése, amelyek segítséget jelentenek a tanulóknak az ismeretek megszerzésében, a folyamatos tanulásban, a végzeteknek a gyors munkahelyszerzésben vagy – szükség esetén – a munkahelyváltásban. Előtérbe kerül a személyes jártasság, a problémával való megbirkózás képessége. Olyan tudás kialakítása a cél, amellyel a jelen és a közeljövő igényeinek meg lehet felelni, amellyel tudás és ismeret konvertálható és magába hordozza a továbblépés lehetőségét.

A felnőttképzéssel kapcsolatos rendelkezések

A képzés rendszere lehetővé teszi iskolánk számára, hogy a bekapcsolódjunk a felnőttképzésbe, ezzel korszerű, a munkaerőpiac követelményeihez igazodó szakmai képzést nyújthassunk.

A szakmai oktatást tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatásra, illetve felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatásra bontjuk a szakképzési törvény jogviszonytípusait figyelembe véve. A szakmai oktatás megszervezése: a tanév és a tanítási év rendjére tekintet nélkül kizárólag felnőttképzési jogviszonyban is megszervezhető. A felnőttképzési jogviszony keretében az ágazati alapoktatás zárt rendszerű elektronikus távoktatásként is megszervezhető a meghatározott – a tanulói jogviszonyban szervezett szakmai oktatás kötelező foglalkozásai számának legfeljebb 40%-áig csökkentett – kötelező foglalkozások számának legfeljebb 50%-áig. (Szt. 53. § (4) bek. b) pont)

A felnőttképzési jogviszony felnőttképzési szerződés alapján szervezett oktatás és képzés nyújtására irányuló szolgáltatásra, illetve felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatásra és abban való részvételre a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között létrejött viszony, amelyben a képzés a képzésben részt vevő személy sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodóan valósul meg.

A felnőttképző és a képzésben részt vevő személy egymással – a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvényben meghatározott tartalommal – *írásban felnőttképzési szerződést köt.*

Amennyiben a képzésben résztvevő felnőttképzési jogviszonyban áll, *a korábbi tanulmányok, az előzetesen megszerzett tudás, illetve gyakorlat beszámításával legfeljebb a negyedére, az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának 40%-áig csökkenthető.* Ehhez beszámítási rendszert működtet az intézmény. Felmérjük a jelentkező tudását és munkatapasztalatát, és ezek alapján teszünk ajánlatot arra, hogy milyen mértékben számítjuk be a korábban megszerzett tudást, munkatapasztalatot. Ezek beszámításról az igazgató dönt, és döntését a felnőttképzési szerződésben rögzíti. A felnőttképzési szerződésben a képzés tervezett befejezésének időpontjánál figyelembe kell venni az intézmény igazgatója döntése alapján az előzetesen megszerzett tudás beszámítását.

2. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja

2.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatók. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- megfigyelés
- írásos kikérdezés (kérdőív)
- interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- tanulói projektek értékelése
- tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- dokumentumok elemzése
- az írásbeli beszámoltatás
- témazáró dolgozat
- röpdolgozat, szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

2.2. A tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktató tanügyigazgatási jogköre. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden oktató a tanév első óráján foglalkozásán közli a tantárgy minimális követelményeit, az értékelés legfontosabb szabályait az egységes követelményrendszer alapján. Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. Az oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A szakmai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: *a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.*

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

2.3. A minősítés formái

Szóbeli minősítés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség tanórán és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indokolás,
- az oktatói testület, illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Írásbeli, szöveges minősítés

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséretes, elmarasztalások beírása a digitális naplóba.

Osztályozás és az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az oktatók a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az minősítés és értékelés elveit az egységes követelményrendszer alapján.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra az oktató tesz javaslatot, ezeket az oktatói testület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

3. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

Intézményünk a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez. (Szkr. 46/A. §)

A tanuló kérelmét a szakirányú oktatás utolsó évfolyamának április 1-éig írásban jelezheti az intézmény igazgatójának.

4. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette. A követelmények teljesítését az oktatók a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Erről az oktatói testület osztályozó értekezleten, az egész éves munkát figyelembe véve dönt.
- A tanuló igazgatói engedéllyel az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben osztályzatait évfolyamonként kell megállapítani.
- Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát kell tennie.
- Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
- Ha a tanuló a javítóvizsgán nem teljesíti legalább elégséges minősítéssel az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az összefüggő szakmai gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen elérte vagy meghaladta:
 - a 250 tanítási órát,
 - a szakképzésben a szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák 20%-át,
 - egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,és emiatt *a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető*, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.
- *Szakképző iskolai tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása együtt egy tanévben meghaladja a gyakorlati képzési idő (óraszám) 20%-át, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.* A szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a képzési idő (óraszám) 20%-át, az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 5%-át. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles.

5. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások

A felnőtté válás talán egyik legmeghatározóbb mérföldköve a megfelelő továbbtanulási irány kiválasztása. A pályaválasztás előtt álló fiataloknak nem kell ezt a döntést egyedül meghozni, számos olyan szolgáltatás érhető el, amely segítségével illúzióktól mentesen, megfelelő ön- és pályaismerettel rendelkezve tervezhető meg a továbbtanulás és a pályaválasztás.

A továbbtanulás irányát számos tényező befolyásolhatja (család, barátok, média), de igazán jó választás akkor születik, ha a diák saját képességeire és önismeretére alapozva, valamint az adott szakma kívánalmaival összhangban hozza meg a továbbtanulással kapcsolatos döntéseit. Az iskola- és pályaválasztás előtt álló diákok önállóan is körüljárhatják a témát online pályaaorientációs oldalak segítségével.

Pályaválasztást segítő szervezetek és oldalak (Önismeret és pályaismeret fejlesztése)

- A vármegyék területi kamarája fontosnak tartja, hogy a pályaválasztás előtt álló diákok megalapozott döntést hozzanak, ezért kiemelten kezelik a pályaaorientációs feladataikat.

- A *Nemzeti Pályaaorientációs Portál* külön célcsoport-specifikus tartalmat állított össze középiskolásoknak és felnőtt érdeklődőknek, amelyek segítenek tisztázni az önismerettel, pályaismerettel vagy munkaerőpiaci ismeretekkel kapcsolatos kérdéseket.

Az oldalon pályaaorientációs kérdőívek, foglalkozás leírások és foglalkozás bemutató filmek, valamint különböző keresők támogatják a továbbtanulási irány meghatározását, vagy akár már felnőttként a pályamódosítást.

- A pályaválasztásban még bizonytalan fiatalok igénybe vehetik a *FELVI* pályaaorientációs és életpálya-tervezési szolgáltatását. Itt minden alapinformáció megtalálható a magyar felsőoktatásról, a felvételi eljárás pontos menetéről és az aktuális határidőkről. Az oldal segítséget nyújt a megfelelő oktatási intézmény, szakok és képzések kiválasztásához és nyilván tartja az elmúlt évek felvételi statisztikáit is.

<https://www.felvi.hu/felveteli/palyaorientacio>

- Az *Új Nemzedék Plusz Program* online pályaaorientációs tanácsadási szolgáltatást működtet olyan 12 és 30 év közötti fiatalok számára, akik még bizonytalanok a pályaválasztással, továbbtanulással vagy álláskereséssel kapcsolatos kérdésekben.

<http://tanacsadas.ujnemzedek.hu/>

- A *KOM-PASSZ* internetes pályaválasztást segítő program középiskolásoknak szól.
<https://palyavalasztas.fpsz.hu/kom-passz/>

- *Pedagógiai szakszolgálatok* tanácsadói végzik a tanulók adottságainak, tanulási képességeinek és irányultságának szakszerű vizsgálatát, valamint ennek megfelelően segítenek az iskolaválasztásban. A pedagógiai szakszolgálatok elérhetőségei megtalálhatók az Oktatási Hivatal oldalán.

Pályaválasztást támogató rendezvények

- *Intézményünk* minden ősszel – általában novemberben – pályaaorientációs célt szolgáló *nyílt nap és nyílt hét megtartását tervezi*. Ennek időpontját az iskolai honlapon, valamint beiskolázási tájékoztató kiadványunkban tesszük közzé.

- Az őszi félévben a *vármegyei kormányhivatalok* egy vagy több helyszínen is *pályaválasztási kiállítást* szerveznek (időpontjait mindig a területileg illetékes kormányhivatal honlapján kell keresni).

- Minden év januárjában kerül megrendezésre az *Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás*, amelyen nemcsak a hazai felsőoktatási intézmények mutatkoznak be, hanem nemzetközi intézmények képzés kínálatáról, külföldi tanulási és ösztöndíj lehetőségekről is tájékozódhatnak a továbbtanulók.

6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és szakmai eszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban az oktató-képző munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, amelyeket a köznevelésért vagy a szakképzésért felelős miniszter tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, szakrajzfelszerelés stb.).

Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösség határozza meg. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösség a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók („tartósak”),
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

A kötelezően előírt tan- és szakmai eszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. Az egyéb taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Funkciók	A minőség összetevői
Motiváció	Illusztráltság
	Érdekesség
	Problémák bemutatása
	Gondolkodást ösztönző egyéb megoldások
Ismeretátadás	Érthetőség
	Életszerűség
	Tudományos pontosság
Rendszerezés	Strukturáltság
Koordináció	A többi tankönyvekkel való összehangoltság
Differenciálás	Szintezett tananyag
Tanulásirányítás	A tanórai és az otthoni tanulás folyamatát orientáló eszközök
Tanulási stratégiák tanítása	
Az önértékelés elősegítése	Az ismeretek alkalmazását gyakoroltató, ill. összefoglaló kérdések és feladatok
Értékekre nevelés	Érzelmi hatást keltő eszközök

7. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

Az iskola – amennyiben a feltételek biztosítottak – a tanulók számára lehetővé teszi az oktatóválasztást.

A választható tantárgyaknál tanulóinknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik oktatónál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a kurzus vezetésére. A szakkörök, sportkörök esetében a tanulók szintén élhetnek javaslattal az oktató személyét illetően.

A szabadon választható képzések lehetőségeit az iskolai óratervek rögzítik. A jelentkezéssel kapcsolatos szabályokat az alábbiak szerint határozzuk meg.

- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről a tanulót és a tizennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a 14. életévét eléri, a gyermekével közösen gyakorolja.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
- A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik oktató fogja oktatni.
- A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy megválasztásával kapcsolatos döntését. Rendkívüli esetben a választás módosítására szeptember 15-éig, – az órarend ismeretében – van lehetőség. A módosítást írásbeli kérelem alapján az igazgató engedélyezheti. Tanév közben csak az oktató ajánlása alapján, és az igazgató engedélyével van lehetőség a választott képzés módosítására.

8. Záró rendelkezések

Készítette: az intézmény igazgatója az oktatói testület bevonásával.

Felülvizsgálatát kérheti: az oktatói testület, illetve a fenntartó, ha az oktatási-nevelési-képzési, a finanszírozási vagy a személyi-, tárgyi feltételekben a programot érintő lényeges változások következnek be.

Nyilvánossága: a Szakmai program nyilvános, az minden érintett (tanuló, képzésben részt vevő személy, szülő, gondviselő, intézményi alkalmazott) számára megismerhető, az iskola oktatói számára pedig kötelező.

A Szakmai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az intézmény vezetőségétől, valamint az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

A Szakmai program egy-egy példánya megtalálható:

- a) *nyomtatott formában:* igazgatónál, fenntartónál.
- b) *elektronikusan:* az intézmény honlapján, a fenntartó honlapján, a KRÉTA-rendszerben, SZIR-ben.

Érvényessége: a Szakmai program 2025. szeptember 1-jétől hatályos, és a következő módosítás hatályba lépéséig érvényes.

Szolnok, 2025. április 30.

[Handwritten signature]

.....
igazgató

A Szakmai program legitimációs záradékai

Igazgatói nyilatkozat

A Tüske Technikum és Szakképző Iskola igazgatójaként nyilatkozom, hogy az intézmény Szakmai programja – a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 48. § 6. pontjában foglaltak szerint – az oktatói testület bevonásával készült el.

Szolnok, 2025. április 30.

.....
igazgató

Oktatói testületi nyilatkozatok

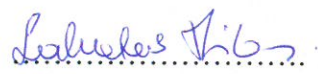
A Tüske Technikum és Szakképző Iskola oktatói testülete képviselőként és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az oktatói testület a Szakmai program megalkotásában – a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 48. § 6. pontjában foglaltak szerint – részt vett.

A szakmai munkaközösség a Szakmai programmal kapcsolatban – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 147. § (3) bekezdés a) pontja alapján – egyetértő véleménnyel élt.

A most alakuló intézményben még nem működik képzési tanács, ezért véleménynyilvánításra nem kerülhetett sor.

Az oktatói testület – a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdés 1. pontjában kapott jogkör alapján – a Szakmai programot elfogadta.

Szolnok, 2025. április 30.

.....
oktatói testület képviselőjében

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Az intézményfenntartó **Tüske Kft.** képviselőjében – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 94. § (1) bekezdés d) pontjában biztosított jogkör alapján – a Tüske Technikum és Szakképző Iskola Szakmai programját jóváhagyom.

Budapest, 2025. április 30.

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized cursive letters, positioned above a horizontal dotted line.

Dostál Józsefné
cégvezető